Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0130

Absolutorium za rok 2024: budżet ogólny UE – Europejska Służba Działań Zewnętrznych

1. Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2025/2150(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2024[1],

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024 (COM(2025)0359 – C10-0150/2025)[2],

– uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych dla organu udzielającego absolutorium w sprawie audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2024 wraz z odpowiedziami instytucji[3],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności rachunków[4], jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2024 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 314 ust. 10 oraz art. 317, 318 i 319 Traktatu o

---

1 Dz.U. L, 2024/207, 22.2.2024, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 Dz.U. C, C/2025/4944, 13.10.2025, ELI:http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 Dz.U. C, C/2025/5409, 8.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 Dz.U. C, C/2025/5407, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[5], w szczególności jego art. 59, 118 i 260–263,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[6], w szczególności jego art. 59, 118 i 266–269,

– uwzględniając decyzję Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określającą organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych[7], w szczególności jej art. 8,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0053/2026),

1. udziela wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych za rok budżetowy 2024;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich i Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych, oraz do zarządzenia jej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (seria L).

---

5 Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2025/2150(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0053/2026),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii w drodze zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażania koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych („ESDZ”) jest odpowiedzialna za zarządzanie wydatkami administracyjnymi swojej siedziby głównej w Brukseli oraz sieci 145 delegatur i biur Unii;

C. mając na uwadze, że zakres odpowiedzialności ESDZ został rozszerzony na zarządzanie administracyjne personelem Komisji w delegaturach Unii przez szereg umów o gwarantowanym poziomie usług;

D. mając na uwadze, że uprawnienia przyznane w regulaminie pracowniczym organowi powołującemu są wykonywane w odniesieniu do pracowników ESDZ przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielkę Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa („wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka”);

E. mając na uwadze, że wykonanie budżetu jest regulowane rozporządzeniem finansowym i przepisami wewnętrznymi dotyczącymi wykonania budżetu ESDZ („przepisy wewnętrzne”);

F. mając na uwadze, że zgodnie z przepisami wewnętrznymi sekretarz generalny ESDZ pełni funkcję delegowanego urzędnika zatwierdzającego dla ESDZ, a dyrektor generalny ds. zarządzania

zasobami pełni rolę głównego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego;

G. mając na uwadze, że rola delegatur Unii polega na reprezentowaniu Unii i jej obywateli na całym świecie w oparciu o sieci i partnerstwa oraz na propagowaniu wartości Unii;

H. mając na uwadze, że cechą szczególną ESDZ pozostaje nadal jej charakter i pierwotna struktura, takie same jak w chwili jej utworzenia, kiedy połączono personel należący do dawnych departamentów stosunków zewnętrznych Rady i Komisji i dołączono do niego dyplomatów z państw członkowskich;

I. mając na uwadze, że skuteczność i oszczędność kosztowa działań zewnętrznych Unii zależą od ścisłej koordynacji z placówkami dyplomatycznymi i sieciami państw członkowskich, w szczególności w państwach trzecich, w których zarówno ESDZ, jak i państwa członkowskie utrzymują swoją stałą obecność, aby uniknąć powielania struktur i wydatków;

1. zauważa, że budżet ESDZ jest objęty działem 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, którego budżet w 2024 r. wyniósł 13,3 mld EUR (co stanowi 6,9 % łącznego budżetu Unii); zauważa, że budżet wynoszący około 1,239 mld EUR zarządzany przez ESDZ stanowi około 9,54 % całkowitych wydatków administracyjnych Unii w 2024 r.;

2. zwraca uwagę, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2024 („sprawozdanie Trybunału”) zbadał próbę 70 transakcji w dziale „Administracja”, czyli podobną liczbę jak w 2023 r.; odnotowuje ponadto, że wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby ludzkie (w tym wydatki na emerytury), które w 2024 r. stanowiły około 69 % całkowitych wydatków administracyjnych, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, technologię komunikacyjną i informacyjną; zaznacza, że wieloletnia praca Trybunału wskazuje, że ogólnie wydatki te są obarczone niskim ryzykiem;

3. zauważa, że chociaż na 70 zbadanych transakcji błędy wystąpiły w 16 (23 %), na podstawie trzech skwantyfikowanych błędów Trybunał szacuje, iż poziom błędu znajduje się poniżej progu istotności;

4. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Trybunał zbadał 15 płatności dokonanych przez ESDZ i wykrył w nich dwa błędy kwantyfikowalne; jeden z nich dotyczył istotnej zmiany umowy bez przeprowadzenia prawidłowego postępowania o udzielenie zamówienia i bez zastosowania środków upubliczniania ex post, natomiast drugi błąd dotyczył jednej płatności związanej z zastosowaniem niewłaściwego kursu wymiany przy księgowaniu płatności za wynajem; z zadowoleniem przyjmuje środki wprowadzone przez ESDZ w celu rozwiązania tych problemów;

Zarządzanie budżetem i finansami

5. zauważa, że ostateczny budżet ESDZ na 2024 r. wyniósł 880 165 703 EUR, co stanowi wzrost o 7,09 % w porównaniu z 2023 r.; zauważa, że ESDZ dysponowała również kwotą 359,1 mln EUR (w tym dochodami przeznaczonymi na określony cel i kwotami przeniesionymi) z Komisji na pokrycie kosztów administracyjnych personelu Komisji pracującego w delegaturach Unii; zauważa ponadto, że ESDZ otrzymała dodatkowe wkłady ryczałtowe na pokrycie wspólnych kosztów personelu Europejskiego Funduszu Rozwoju w delegaturach Unii i wspólnych lokalizacjach, a także inne kwoty otrzymane w ramach współużytkowania i innych umów; zwraca uwagę, że całkowita kwota budżetu zarządzana przez ESDZ w 2024 r. wyniosła zatem 1 239,3 mln EUR (środki na zobowiązania), co stanowi wzrost o 4,43 % w porównaniu z rokiem poprzednim;

6. zauważa, że w 2024 r. wskaźnik wykonania środków na zobowiązania w bieżącym roku (po przesunięciach) wyniósł 100 %, natomiast wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 88,4 % w porównaniu z 91,9 % w 2023 r.; zauważa, że średni czas płatności wyniósł 13,43 dnia, ale 10,69 % całkowitej liczby płatności dokonanych w 2024 r. (odpowiadające łącznej kwocie 57 357 324 EUR) stanowiły płatności zaległe, co spowodowało naliczenie w 2024 r. odsetek za zwłokę w wysokości 37 862,61 EUR; wzywa ESDZ do kontynuowania wysiłków na rzecz zwiększenia liczby płatności elektronicznych i poprawy cyfryzacji przepływów pracy, w szczególności w odniesieniu do faktur elektronicznych w delegaturach Unii;

7. zauważa, że ESDZ poinformowała władzę budżetową o dwóch przesunięciach budżetowych zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia finansowego oraz że dokonała 10 niezależnych przesunięć zgodnie z art. 29 ust. 4 na łączną kwotę 53,6 mln EUR; zwraca uwagę, że głównym celem przesunięć było zwiększenie linii budżetowej 3 0 0 3 dotyczącej budynków i kosztów powiązanych w delegaturach Unii o 33,78 mln EUR, linii budżetowej 2 0 0 2 dotyczącej prac związanych z wyposażeniem i bezpieczeństwem o 1,7 mln EUR oraz linii budżetowej 1 2 0 5 dotyczącej oddelegowanych krajowych ekspertów wojskowych o 1,37 mln EUR; zauważa, że po przesunięciach ostateczny budżet siedziby głównej ESDZ wyniósł 349,2 mln EUR, a ostateczny budżet delegatur Unii – 530,9 mln EUR;

8. zauważa, że w 2024 r. ESDZ napotkała szereg wyzwań związanych z wykonaniem budżetu, wynikających z poważnych skutków rosyjskiej nielegalnej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, presji inflacyjnej, niekorzystnych kursów wymiany walut oraz limitu 2 % na wydatki niezwiązane z wynagrodzeniami, co doprowadziło do deficytu w wysokości 33 mln EUR w delegaturach Unii i znacznie ograniczyło ich zdolność operacyjną; z satysfakcją zauważa, że ESDZ poradziła sobie z tymi wyzwaniami dzięki połączeniu strategicznych

oszczędności oraz realokacji środków i przesunięć budżetowych; zauważa, że ograniczenia dotyczyły głównie budżetów na podróże służbowe i cele reprezentacyjne, infrastrukturę oraz bezpieczeństwo; wyraża zaniepokojenie, że ograniczenia budżetowe mogą mieć wpływ na obowiązek ESDZ w zakresie dbania o swoich pracowników, zwłaszcza w odniesieniu do utrzymania infrastruktury i standardów bezpieczeństwa w delegaturach; z zadowoleniem przyjmuje pakiet środków naprawczych, ale ponownie apeluje o zapewnienie budżetu odpowiadającego potrzebom i celom ESDZ; wzywa ESDZ do ustalenia rocznych celów w zakresie ograniczenia opóźnień w płatnościach i kosztów odsetek za zwłokę oraz do ujednolicenia całych procesów e-fakturowania i składania e-zamówień we wszystkich delegaturach; uznaje potrzebę usprawnienia zarządzania budżetem przez wszystkie instytucje Unii, również przez uwzględnianie wahania cen, zwłaszcza w sektorze energetycznym, przy zawieraniu umów z usługodawcami;

9. na podstawie wysłuchania wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki na posiedzeniu Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu (CONT) 17 listopada 2025 r. („wysłuchanie”) zauważa, że w ostatnich latach ESDZ zmagała się ze znacznymi ograniczeniami budżetowymi, a jednocześnie powierzano jej coraz więcej zadań i rosły koszty i potrzeby związane z siecią 145 delegatur; ubolewa, że problem niedofinansowania ESDZ nie został rozwiązany w sposób strukturalny; popiera stanowisko ESDZ, zgodnie z którym występuje dysproporcja między zadaniami a zasobami, co stanowi istotne wyzwanie dla zdolności ESDZ do pełnej realizacji jej celów oraz do skutecznego wspierania unijnego programu w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a tym samym zagraża skuteczności polityki zagranicznej Unii w okresie gwałtownych zmian geopolitycznych oraz podważa wiarygodność Unii jako podmiotu globalnego; wzywa ESDZ, aby nadała priorytet działaniom, które przynoszą wyraźną wartość dodaną dla Unii i jej obywateli, a jednocześnie unikała działań i projektów, które mogą osłabić skuteczność i pogorszyć dobrostan pracowników; wzywa ESDZ, aby uzupełniła braki kadrowe w delegaturach Unii, zwłaszcza w placówkach borykających się ze złożonymi wyzwaniami w zakresie bezpieczeństwa lub geopolityki, oraz aby zwiększyła przejrzystość i rozliczalność procedur rekrutacji;

10. wzywa Trybunał, aby przeprowadził kompleksową kontrolę wyników ESDZ w celu oceny efektywności jej działań w porównaniu ze służbami dyplomatycznymi krajów OECD; zwraca się o wskazanie w ramach tej kontroli obszarów, w których ESDZ zapewnia wyjątkową, niezastąpioną wartość dodaną, oraz obszarów, w których jej działania pokrywają się z działaniami państw członkowskich; jednocześnie apeluje do ESDZ, by przeprowadziła analizę kosztów i korzyści swojej globalnej sieci oraz by priorytetowo traktowała zasoby przeznaczone dla delegatur w krajach, które w wyraźny sposób przyczyniają się do realizacji bezpośrednich interesów Unii, takich jak dobrobyt gospodarczy, bezpieczeństwo energetyczne, ochrona granic i

zapobieganie nielegalnym przepływom migracyjnym; nalega na ustanowienie jasnych, mierzalnych wskaźników wydajności w celu wykazania „opłacalności” działań na rzecz obywateli Unii i domaga się, aby ESDZ zaprzestała wszelkich działań lub misji, które w wyniku tych ocen zostaną uznane za nieskuteczne lub zbędne;

11. zauważa ponadto, że w 2024 r. odroczono inwestycje w nieruchomości i projekty związane z technologiami informacyjnymi oraz ograniczono liczbę stażystów; odnotowuje stanowisko ESDZ, zgodnie z którym ograniczenia te mogą w ostatecznym rozrachunku wpłynąć na globalną obecność Unii; ostrzega, że ciągłe odkładanie inwestycji i redukcje personelu mogą podważyć obowiązek dochowania należytej staranności ESDZ, zwłaszcza w odniesieniu do bezpieczeństwa personelu, jego zdrowia psychicznego i bezpieczeństwa w przypadku placówek o wysokim ryzyku; wzywa ESDZ, aby przedstawiła plan inwestycji w krytyczną infrastrukturę informatyczną, cyberbezpieczeństwo i infrastrukturę związaną z obowiązkiem opieki, w tym analizę kosztów i korzyści oraz oczekiwany wpływ operacyjny w celu uniknięcia powtarzających się opóźnień, które podważają wydajność i bezpieczeństwo personelu;

12. zauważa, że w 2024 r. pułap finansowy Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju zarządzanego pod zwierzchnictwem wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki zwiększono do 17 mld EUR (z 12 mld EUR w 2023 r.), przy czym dodatkowe 5 mld EUR przeznaczono na wsparcie wojskowe dla Ukrainy; podkreśla, że znaczne zwiększenie finansowania z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju wymaga większej przejrzystości i nadzoru parlamentarnego; apeluje o regularne, ustrukturyzowane składania sprawozdań organowi udzielającemu absolutorium w sprawie zarządzania ryzykiem, ustaleń dotyczących monitorowania oraz zgodności z wartościami Unii i międzynarodowym prawem humanitarnym; wzywa ESDZ do współpracy z Dyrekcją Generalną Komisji ds. Rozszerzenia i Wschodniego Sąsiedztwa (DG ds. Rozszerzenia i Wschodniego Sąsiedztwa) w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad projektami finansowanymi z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz monitorowania tych projektów; uznaje, że w erze rywalizacji geopolitycznej Europejski Instrument na rzecz Pokoju jest niezbędnym narzędziem utrzymywania pokoju, mającym na celu budowanie stabilności i jednolitej europejskiej współpracy obronnej;

13. na podstawie odpowiedzi ESDZ na pytania zawarte w kwestionariuszu komisji CONT dotyczącym absolutorium za 2024 r. („kwestionariusz”) zauważa, że w 2024 r. ESDZ – zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach Unii – wszczęła łącznie 71 procedur udzielania zamówień dotyczących umów o wysokiej wartości, tj. przekraczających próg 143 000 EUR dla dostaw i usług określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady

2014/24/UE[1]; zwraca uwagę, że 63 z tych procedur zakończyły się powodzeniem i podpisano 63 umowy, natomiast 8 procedur zakończyło się niepowodzeniem; zauważa, że wraz z wejściem w życie nowego rozporządzenia finansowego 29 września 2024 r. uproszczono zarządzanie procedurami udzielania zamówień w delegaturach Unii w państwach trzecich przez wprowadzenie odrębnego zestawu pułapów w odniesieniu do umów o bardzo niskiej, niskiej i średniej wartości, co rozwiązuje długotrwały problem związany z ograniczoną zdolnością lokalnych podmiotów do spełniania złożonych wymogów unijnych zasad udzielania zamówień; oczekuje, że dzięki tym uproszczeniom będzie można lepiej zaspokoić potrzeby zarówno państw przyjmujących, jak i delegatur Unii w odniesieniu do procedur udzielania zamówień, bez uszczerbku dla zgodności z najwyższymi standardami przejrzystości, konkurencji i zabezpieczeń w zakresie zwalczania nadużyć finansowych; apeluje do ESDZ o ocenę wpływu tych zmian na wskaźniki błędów i ryzyko naruszenia integralności oraz o przedstawienie sprawozdania na ten temat;

14. odnotowuje, że w 2024 r. utworzono specjalną grupę zadaniową w celu usprawnienia procedur udzielania zamówień przez ESDZ zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach; jest świadomy, że w 2024 r. Wydział Audytu Wewnętrznego przeprowadził konsultacje doradcze w celu zapewnienia niezależnego przeglądu procedury udzielania zamówień, którego wyniki są obecnie omawiane z odpowiedzialnymi służbami; apeluje do ESDZ o podanie do wiadomości publicznej wniosków z tego przeglądu, a także wykazu środków wprowadzonych w odpowiedzi na zidentyfikowane wyzwania;

15. zwraca uwagę, że na koniec 2024 r. liczba wspólnych lokalizacji z państwami członkowskimi i innymi partnerami Unii w delegaturach Unii wynosiła 137, czyli o jedną mniej niż w 2023 r.; zauważa, że spośród całkowitej liczby wspólnych lokalizacji w 2023 r. 45 dotyczyło państw członkowskich i państw partnerskich, a 92 – innych partnerów Unii, przy czym wspólna lokalizacja stanowiła 9 % całkowitej powierzchni biurowej w delegaturach Unii i obejmowała ponad połowę delegatur Unii (80), co można uznać zarówno za przykład skutecznej optymalizacji zarządzania budynkami ESDZ, jak i wskaźnik rosnącego zainteresowania partnerów współdzieleniem siedzib w państwach trzecich oraz znaczenia wspólnych lokalizacji w działaniach dyplomatycznych;

16. na podstawie kwestionariusza zauważa, że budżet na wyjazdy służbowe w 2024 r. wyniósł 21 582 843 EUR, co stanowi wzrost o około 2,33 % w porównaniu z kwotą 21 091 935 EUR

---

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(zaktualizowana wartość) w 2023 r.; zauważa, że ESDZ nie posiada odrębnej linii budżetowej na wyjazdy służbowe i przejazdy wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz że koszty wyjazdów służbowych i przejazdów wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki są dzielone między ESDZ a Komisję w zależności od celu wyjazdu służbowego; na podstawie sprawozdania z działań następczych ESDZ dotyczącego uwag Parlamentu zawartych w rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium za 2023 r. („sprawozdanie uzupełniające”) zauważa jednak, że wewnętrzny system zarządzania ESDZ wyodrębnia wyjazdy służbowe wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz przejazdy współpracowników jej towarzyszących w ramach specjalnej alokacji w głównej linii budżetowej dotyczącej wyjazdów służbowych; na podstawie kwestionariusza zauważa ponadto, że w 2024 r. ani ustępujący wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel, ani nowo powołana wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka nie odbyli żadnych misji finansowanych przez ESDZ; na podstawie sprawozdania uzupełniającego przyjmuje do wiadomości, że nakładające się zobowiązania wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz bardzo napięty harmonogram, często determinowany sytuacją geopolityczną, sprawiają, iż niekiedy nie jest możliwe korzystanie przez nią z regularnych połączeń lotniczych lub innych środków transportu w celu realizacji obowiązków służbowych; podkreśla jednak, że szefowie instytucji Unii powinni służyć za dobry przykład dla społeczeństwa i obywateli, zwłaszcza gdy wykorzystują zasoby Unii do wykonywania swoich zadań; podkreśla, że opcje lotu powinny być wybierane w oparciu o należyte zarządzanie finansami, o ile takie rozwiązania alternatywne są dostępne i dostosowane do porządku obrad i miejsca posiedzeń; podkreśla, że przejrzystość i należyte zarządzanie finansami przy wykorzystywaniu unijnych środków publicznych muszą nadal stanowić podstawową zasadę obowiązującą wszystkie instytucje Unii;

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

17. zauważa, że w 2024 r. ESDZ nadal mierzyła się z narastającymi wyzwaniami politycznymi i finansowymi, a także wyzwaniami w zakresie praw człowieka i praworządności w coraz bardziej niestabilnym otoczeniu geopolitycznym, charakteryzującym się nasilonymi zagrożeniami hybrydowymi dla systemów demokratycznych; zwraca uwagę, że rosyjska nielegalna wojna napastnicza przeciwko Ukrainie oraz jej konsekwencje geopolityczne pozostawały w 2024 r. jedną z kluczowych kwestii; podkreśla w tym kontekście, jak ważne i potrzebne jest, by ESDZ odgrywała centralną i wzmocnioną zasadniczą rolę w budowaniu strategicznej autonomii, odporności i bezpieczeństwa Unii, które należy chronić również przez systematyczne i zdecydowane zwalczanie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI) oraz kampanii dezinformacyjnych; zauważa, że w 2024 r. ESDZ opublikowała drugie sprawozdanie na temat zagrożeń FIMI, w którym szczegółowo opisano 750 incydentów oraz ujawniono operację „False Façade”

(schemat „prania” informacji prowadzony przez podmioty prokremlowskie), co przyczyniło się do publicznego przypisania odpowiedzialności i strategicznej świadomości wrogich ingerencji sponsorowanych przez państwo, oraz wykorzystała system szybkiego ostrzegania jako centralny mechanizm koordynacji działań w zakresie zwalczania FIMI w kontekście ochrony uczciwości wyborów europejskich; odnotowuje opracowanie zestawu narzędzi służących wykrywaniu FIMI opartych na kradzieży lub nadużyciu tożsamości, zorganizowanie corocznej konferencji wysokiego szczebla poświęconej FIMI, opracowanie podręcznika wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) dotyczącego FIMI w celu wzmocnienia zdolności misji WPBiO do wykrywania ataków związanych z FIMI i reagowania na nie, a także przyczynienie się do wzmocnienia odporności mediów podczas wydarzenia „Connecting Media Communities” [Łączenie społeczności medialnych] w Kosowie, w którym uczestniczyło 130 dziennikarzy i weryfikatorów informacji; wyraża wielkie uznanie dla ESDZ za kampanię EUvsDisinfo, w ramach której w 2024 r. analizowano i ujawniano rosyjskie działania FIMI; zauważa z niepokojem, że odnotowano ponad 18 000 przypadków dezinformacji prokremlowskiej, co potwierdza skalę, trwałość i strategiczny charakter zagrożenia ze strony w szczególności Rosji, a także innych wrogich podmiotów; odnotowuje, że w niektórych delegaturach Unii zatrudniono urzędników ds. komunikacji strategicznej odpowiedzialnych za analizę i przeciwdziałanie FIMI, jednak zdolności w zakresie pozyskiwania informacji wywiadowczych pozostają w gestii państw członkowskich; podkreśla w związku z tym potrzebę wzmocnionej koordynacji, zorganizowanej wymiany informacji i ściślejszej współpracy z państwami członkowskimi i zaufanymi partnerami; wyraża uznanie dla ESDZ za uruchomienie ośrodka wymiany i analizy informacji dotyczących FIMI w celu wzmocnienia współpracy oraz wspólnej orientacji sytuacyjnej; przyznaje, że działania te, wspierane przez zwiększony budżet w wysokości 6,12 mln EUR w 2024 r. na rozwój zdolności w zakresie komunikacji strategicznej, zapewniły bardziej zdecydowaną, skoordynowaną i kompleksową reakcję Unii na zagrożenia związane z FIMI; zachęca do dalszego rozwijania i rozszerzania sieci „obrońców przed FIMI” przez inicjatywy w zakresie budowania zdolności; podkreśla, że trwałe i przewidywalne finansowanie ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia ciągłości i skuteczności przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowymi i FIMI; uważa zatem, że należy dołożyć starań, aby skutecznie zwalczać antyunijne kampanie dezinformacyjne i narracje stosowane strategicznie przez autorytarne i nieliberalne reżimy, które dążą do osłabienia działań zewnętrznych Unii w państwach trzecich;

18. podkreśla potrzebę modernizacji sieci delegatur UE, w szczególności poprzez wzmocnienie Centrum Analiz Wywiadowczych Unii Europejskiej (INTCEN) i Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ; podkreśla, że zwiększenie zdolności analitycznych i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej wymaga odpowiedniego personelu, zaktualizowanego bezpieczeństwa informatycznego i

wystarczających zasobów administracyjnych;

19. przypomina apele kierowane w ramach Strategicznego kompasu oraz przez Parlament dotyczące wzmocnienia zdolności Unii w zakresie wywiadu i orientacji sytuacyjnej; podkreśla, że rosnące potrzeby Unii w zakresie analizy i zarządzania kryzysowego wymagają zwiększenia zasobów przydzielonych INTCEN oraz Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ, tak aby posiadały odpowiednie zasoby do wypełniania swoich zadań w coraz bardziej złożonym i wymagającym środowisku geopolitycznym; podkreśla kluczową rolę INTCEN w dostarczaniu zintegrowanych, opartych na wszystkich źródłach ocen analitycznych wspierających proces decyzyjny w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) i WPBiO oraz podkreśla potencjał sieci delegatur UE, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich, jako kluczowego czynnika wnoszącego wkład w orientację sytuacyjną poprzez integrację odpowiednich informacji już dostępnych w terenie; uważa, że ustanowienie jaśniejszych i bardziej widocznych przydziałów budżetowych dla INTCEN mogłoby ułatwić zwiększenie przejrzystości, kontroli demokratycznej i rozliczalności w ramach procedury udzielania absolutorium;

20. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie europejskiej tarczy demokracji oraz utworzenie Ośrodka Odporności Demokratycznej jako ważne kroki w kierunku wzmocnienia zdolności Unii do przeciwdziałania FIMI; z zadowoleniem przyjmuje zamiar, by rozszerzyć zaproponowaną europejską tarczę demokracji na kraje przystępujące, co wzmocniłoby ich zdolność do reagowania na zagrożenia takie jak FIMI i kampanie dezinformacyjne; apeluje do Komisji i ESDZ o pogłębienie współpracy z krajami objętymi procesem rozszerzenia, które są najbardziej podatne na zagrożenia, w zakresie odporności informacyjnej, cyberbezpieczeństwa i zagrożeń hybrydowych; zwraca się do ESDZ i delegatur Unii w państwach trzecich o dalsze wzmacnianie zdolności w zakresie zwalczania dezinformacji i propagandy skierowanej przeciwko unijnej WPZiB oraz przeciwdziałania im, w tym przez inwestowanie w kampanie komunikacyjne mające na celu zwalczanie wpływów zagranicznych;

21. podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów Wydziałowi Komunikacji Strategicznej i Prognoz Strategicznych ESDZ w celu skutecznego przeciwdziałania dezinformacji stosowanej przez reżimy autorytarne, zwłaszcza przez Kreml; przypomina, że w Mołdawii i w Ukrainie podmioty powiązane z Rosją wykorzystują religię, w tym Kościół prawosławny podlegający patriarchatowi moskiewskiemu, do osłabiania odporności demokratycznej; podkreśla, jak ważne jest wzmocnienie dyplomacji wyznaniowej Unii w ramach jej działań zewnętrznych, i apeluje o utworzenie specjalnej linii budżetowej ESDZ w celu wspierania dialogu, promowania tolerancji międzywyznaniowej i przeciwdziałania geopolitycznemu nadużywaniu religii;

22. przypomina Komisji, że Parlament wystosował apel o zapewnienie pracownikom ESDZ odpowiednich zasobów, aby mogli zaangażować się w dialog na temat wolności religii, oraz o uczynienie tego ważnym priorytetem działań zewnętrznych ESDZ[2], a także wzywa ESDZ do zdecydowanej reakcji na ten apel i do dostosowania zasobów do wymaganego poziomu;

23. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawicielkę do wzmocnienia unijnych misji i operacji WPBiO poprzez zapewnienie odpowiednich pracowników, zasobów i elastycznych mandatów, aby można było skutecznie reagować na wyzwania związane z bezpieczeństwem;

24. podkreśla, jak ważne jest utrzymanie misji obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji w celu monitorowania sytuacji na terytoriach okupowanych oraz zapewnienia wczesnego ostrzegania i zgłaszania zagrożeń;

25. wzywa ESDZ do ograniczenia kontaktów politycznych z władzami Gruzińskiego Marzenia do kwestii absolutnie niezbędnych, przy jednoczesnym utrzymaniu i wzmocnieniu współpracy z gruzińskim społeczeństwem obywatelskim, niezależnymi mediami i ośrodkami akademickimi; podkreśla znaczenie dalszego promowania europejskich norm, wartości demokratycznych i europejskiego kursu wśród gruzińskiego społeczeństwa i sił politycznych przywiązanych do zasad demokratycznych;

26. podkreśla, że w 2024 r. Unia, przy silnym wsparciu ze strony ESDZ, nadal zapewniała Ukrainie wsparcie polityczne, wojskowe, finansowe, dyplomatyczne, humanitarne i gospodarcze w odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą; podkreśla, że kluczowym etapem było podpisanie w czerwcu 2024 r. wspólnych zobowiązań UE–Ukraina w zakresie bezpieczeństwa, przy czym przystąpienie Ukrainy do Unii wskazano jako ostateczną gwarancję bezpieczeństwa, służącą wzmocnieniu odporności, zdolności odstraszania i długoterminowej stabilności Ukrainy; zauważa, że ESDZ ściśle współpracowała z państwami członkowskimi, grupą G-7, NATO i partnerami międzynarodowymi w celu utrzymania jedności, egzekwowania środków ograniczających wobec Rosji, zapobiegania obchodzeniu sankcji oraz wspierania inicjatyw na rzecz rozliczalności, a jednocześnie prowadziła szeroko zakrojone działania na arenie międzynarodowej na rzecz sprawiedliwego i trwałego pokoju zgodnego z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym; obejmują one działania następcze po szczycie pokojowym w Szwajcarii, wsparcie dla ukraińskiej formuły pokojowej, udział w Międzynarodowej Platformie Krymskiej, wsparcie dla ustanowienia specjalnego trybunału do spraw zbrodni agresji oraz przystąpienie Unii w czerwcu 2024 r. do

---

[2] Rezolucja P10_TA(2025)0086, ustęp 83.

Międzynarodowej Koalicji na rzecz Powrotu Ukraińskich Dzieci;

27. potwierdza, że stałe wsparcie polityczne, wojskowe, finansowe i humanitarne Unii dla Ukrainy pozostaje strategicznym priorytetem i moralnym obowiązkiem w obliczu nielegalnej wojny napastniczej Rosji; podkreśla jednak, że bezprecedensowej skali pomocy Unii dla Ukrainy muszą towarzyszyć równie bezprecedensowe kontrole, identyfikowalność i zabezpieczenia przed nadużyciami finansowymi, aby utrzymać długoterminowe poparcie polityczne i publiczne unijnych podatników; wzywa ESDZ, aby w ścisłej współpracy z OLAF-em, EPPO i Trybunałem Obrachunkowym zapewniła pełny dostęp w czasie rzeczywistym do informacji na temat wykorzystania wszystkich funduszy unijnych wypłaconych w celu wsparcia Ukrainy oraz aby co roku składała organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat wykrytych nieprawidłowości, odzyskanych środków i środków naprawczych;

28. przypomina, że kluczowe znaczenie ma dalsze wzmacnianie naszego wsparcia na rzecz praw człowieka, demokracji i rozwoju w państwach trzecich za pośrednictwem Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”; podkreśla, że utrzymanie odrębnego finansowania na rzecz praw człowieka i demokracji, a także podejścia opartego na prawach człowieka oraz uwzględnianie praw człowieka we wsparciu dla państw trzecich i w partnerstwach z nimi może służyć wzmocnieniu pozycji Unii na świecie i wsparciu jej wartości; podkreśla, że biorąc pod uwagę obecną sytuację charakteryzującą się szybkim postępem technologicznym i konkurencją geopolityczną, należy jeszcze bardziej zwiększyć zasoby na unijną dyplomację cyfrową, w szczególności w celu przeciwdziałania cyfrowemu autorytaryzmowi, ingerencji zagranicznej i nadużywaniu nowych technologii; apeluje do ESDZ o systematyczne przeprowadzanie ocen ryzyka dotyczących ograniczeń przestrzeni obywatelskiej w krajach partnerskich i państwach trzecich z myślą o dopilnowaniu, by finansowanie unijne docierało do właściwych zainteresowanych stron; nalega, aby wspierać zieloną transformację odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi w ESDZ i delegaturach Unii oraz konsekwentnie włączać je do dialogów politycznych, partnerstw i wydatków zewnętrznych, w tym w państwach trzecich, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z konkurencyjnością, bezpieczeństwem energetycznym i odpornością gospodarczą krajów partnerskich;

29. podkreśla, że ESDZ musi wzmocnić swoje zdolności administracyjne i analityczne w obszarach o rosnącym znaczeniu strategicznym, w tym w Arktyce; apeluje o wzmocnienie szkoleń dla pracowników, usprawnienie koordynacji między służbami oraz zapewnienie odpowiednich zasobów, aby wesprzeć ocenę ryzyka, świadomość sytuacyjną i współpracę z odpowiednimi partnerami; podkreśla, że takie budowanie zdolności musi być w pełni zgodne z należytym zarządzaniem finansami i istniejącymi ograniczeniami budżetowymi;

30. na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem zauważa kluczową rolę ESDZ i jej działania na rzecz promowania pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie, w tym przez apelowanie o zapewnienie nieograniczonego dostępu do pomocy humanitarnej i jej stałej dystrybucji na dużą skalę, zgodnie z międzynarodowymi zasadami humanitarnymi; podkreśla, że pomoc humanitarna musi być dostarczana w sposób bezpieczny, skuteczny i pozbawiony podtekstów politycznych oraz nie może być przekierowywana ani wykorzystywana przez grupy terrorystyczne lub zbrojne; zauważa, że od początku kryzysu w Strefie Gazy Unia wykorzystała wszystkie dostępne instrumenty humanitarne, aby złagodzić cierpienia Palestyńczyków w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu, przekazując od października 2023 r. pomoc humanitarną w wysokości 450 mln EUR, w tym wstępny pakiet pomocowy w wysokości 120 mln EUR na 2025 r., oraz że w konkretnym przypadku wsparcia Unii dla Palestyny według Komisji istniejące mechanizmy „są solidne i skuteczne”, co potwierdziła przeprowadzona w listopadzie 2023 r. kontrola finansowa pomocy UE dla Palestyny; zauważa ponadto, że w kwietniu 2025 r. Komisja przyjęła kompleksowy wieloletni program dla Palestyny o wartości do 1,6 mld EUR na lata 2025–2027, mający na celu wsparcie ożywienia gospodarczego, odporności i sprawowania rządów na Zachodnim Brzegu, we Wschodniej Jerozolimie i w Strefie Gazy, z czego do 620 mln EUR stanowi bezpośrednie wsparcie finansowe dla Palestyńskiej Władzy Narodowej; zauważa, że w maju 2024 r. Komisja ogłosiła pakiet pomocy finansowej w wysokości 1 mld EUR, aby pomóc Libanowi sprostać wyzwaniom krajowym i regionalnym; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście stanowisko wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki przedstawione podczas wysłuchania, zgodnie z którym – w myśl podstawowej zasady prawa – ten, który spowodował szkody, powinien również za nie zapłacić; zauważa, że kompleksowa ocena szkód jest przedwczesna, dopóki nie będzie można uzyskać dostępu do Strefy Gazy; podkreśla jednak, jak ważne jest ustanowienie solidnych mechanizmów monitorowania i rozliczalności, w tym dysponowanie wiarygodnymi, niezależnymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami, aby można było oszacować szkody i potrzeby, gdy tylko zostanie umożliwiony dostęp do Strefy Gazy; wzywa ESDZ do dalszego wykorzystywania wszystkich dostępnych instrumentów, w tym narzędzi humanitarnych, dyplomatycznych i finansowych oraz w razie konieczności środków ograniczających, aby utrzymać oparty na zasadach porządek międzynarodowy oraz promować trwały pokój i bezpieczeństwo w regionie;

31. przypomina swoje stanowisko w sprawie budżetu Unii na 2026 r. oraz znaczenie wspierania reform politycznych, gospodarczych i społecznych w regionie południowego sąsiedztwa, w tym reagowania na rosnące potrzeby humanitarne, przy jednoczesnym dopilnowaniu, by żadne fundusze unijne nie były przydzielane instytucjom publicznym, osobom fizycznym ani stowarzyszeniom powiązanym z jakimikolwiek ruchami terrorystycznymi, które pozostają w wyraźnej

sprzeczności z podstawowymi wartościami Unii, w tym z ruchami islamistycznymi, antysemickimi, antychrześcijańskimi i antyislamskimi; przypomina, że ESDZ jest odpowiedzialna za zapewnienie wytycznych politycznych i nadzoru strategicznego nad działaniami zewnętrznymi Unii, podczas gdy Komisja zachowuje pełną odpowiedzialność za zarządzanie, zawieranie umów i wypłacanie środków budżetowych Unii przekazywanych partnerom wykonawczym i organizacjom międzynarodowym; przypomina, że pojawiły się zarzuty, że 19 z 13 000 pracowników UNRWA zatrudnionych w Gazie wzięło udział w nikczemnych atakach terrorystycznych przeprowadzonych przez Hamas przeciwko Izraelowi 7 października 2023 r.; przyjmuje do wiadomości odpowiedź Organizacji Narodów Zjednoczonych na te zarzuty, w tym dochodzenia wszczęte przez Biuro Nadzoru Wewnętrznego ONZ (OIOS), po których w interesie Agencji formalnie rozwiązano stosunek pracy z dziewięcioma pracownikami, a także odnotowuje zalecenia wydane w sprawozdaniu Colonny; zauważa, że Komisja współpracuje z UNRWA w celu wzmocnienia procesów neutralności i systemów kontroli w Agencji, zgodnie z ustaleniami z dochodzeń przeprowadzonych przez oenzetowski OIOS, oraz w celu monitorowania stosowania planu działania przedstawionego przez UNRWA; odnotowuje ocenę Komisji, zgodnie z którą UNRWA pozostaje zaangażowana w realizację uzgodnionych zaleceń, a także spełnienie wszystkich warunków uzgodnionych z Unią w celu kontynuowania finansowania w 2024 r.; w tym kontekście zachęca Komisję do dalszego zaangażowania i ścisłego monitorowania sytuacji, aby zagwarantować, że finansowaniu towarzyszą solidne gwarancje neutralności, przejrzystości i rozliczalności; zauważa, że Unia nie finansuje palestyńskich podręczników i że nie odpowiada za to również UNRWA, która jednak prowadzi przegląd wszystkich wydawanych podręczników, aby reagować na problematyczne treści; przypomina, że Palestyńska Władza Narodowa musi usunąć wszystkie materiały i treści edukacyjne, które nie są zgodne z normami UNESCO, w szczególności te zachęcające do antysemityzmu i podżegające do przemocy, i z którymi palestyńskie dzieci nie powinny mieć styczności; przypomina, że na wyżej wymienione materiały edukacyjne nie należy przeznaczać żadnych funduszy unijnych, bezpośrednio ani pośrednio; podkreśla, że wsparcie finansowe Unii dla Palestyńskiej Władzy Narodowej w dziedzinie edukacji powinno być udzielane pod warunkiem, że treść podręczników będzie dostosowana do norm UNESCO, zgodnie z ustaleniami ze sfinansowanego przez Unię sprawozdania Instytutu Georga Eckerta, które ujawniło złożony obraz sytuacji, jeśli chodzi o te podręczniki;

32. wyraża głębokie zaniepokojenie raportem dotyczącym podejrzanych wewnętrznych dokumentów Hamasu z lat 2018–2022, pierwotnie znalezionych przez Siły Obronne Izraela w Strefie Gazy, a następnie odtajnionych i rozpowszechnionych przez organizację pozarządową Monitor; mają one wskazywać na podejmowane przez Hamas próby infiltrowania i monitorowania, za pośrednictwem tzw. gwarantów, międzynarodowych organizacji pozarządowych, w tym w ramach

projektów humanitarnych finansowanych przez Unię w Strefie Gazy; przypomina, że – w dużej mierze w odpowiedzi na żądania Parlamentu – od 2023 r. dodatkowo wzmocniono mechanizmy weryfikacji, w tym poprzez wprowadzenie szczegółowych audytów, analiz ryzyka i dodatkowego monitoringu zewnętrznego; podkreśla, że należy dokładnie weryfikować wszelkie zarzuty dotyczące niewłaściwego wykorzystania środków pochodzących od podatników Unii, i wzywa Komisję do badania wszystkich zarzutów dotyczących wszelkiego rodzaju bezprawnej infiltracji i wywierania wpływu w ramach projektów humanitarnych finansowanych przez UE oraz do zawieszania finansowania lub do odzyskiwania środków UE w przypadku potwierdzenia naruszeń; podkreśla, że wszelkie zarzuty dotyczące niewłaściwego wykorzystania funduszy unijnych pośrednio przekierowanych do organizacji terrorystycznych podważają integralność pomocy Unii; ostrzega, że w konfliktach zbrojnych dezinformacja i walka informacyjna prowadzona w celach strategicznych są powszechną praktyką;

33. przypomina, że miliony ludzi na całym świecie spotykają się z dyskryminacją, prześladowaniem lub przemocą ze względu na religię lub przekonania; zachęca Komisję i ESDZ, aby w ramach swoich kompetencji dalej zapewniały wyważoną strategiczną uwagę, koordynację i przejrzystość w zwalczaniu wszelkich form nienawiści religijnej i nietolerancji, w tym nienawiści wobec chrześcijan, islamu i religii żydowskiej, oraz regularnie informowały Parlament o podjętych działaniach i przeznaczonych na ten cel środkach;

34. na podstawie sprawozdania uzupełniającego odnotowuje podejmowane przez ESDZ działania na rzecz wspierania dialogu w sprawie sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej, praworządności oraz walki z korupcją, a także na rzecz wzmacniania demokracji i praw człowieka w różnych państwach; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ oraz delegatury Unii nadal angażują się we współpracę z przedstawicielami administracji i instytucji krajowych, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, zainteresowanymi stronami wyspecjalizowanymi w zakresie zarządzania demokratycznego, praw człowieka i mediów, partnerami społecznymi oraz organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi; zwraca uwagę, że wsparcie na rzecz obrońców praw człowieka i praw kobiet, w tym obrońców praw ludności rdzennej, należy do kluczowych priorytetów ESDZ zgodnie z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2027 oraz jest realizowane przez szereg działań, takich jak dialogi polityczne, sprawozdawczość polityczna, dyplomacja publiczna, fora wielostronne oraz coroczne sprawozdania na temat przestrzegania praw człowieka; wzywa ESDZ i delegatury Unii do wzmocnienia ich pracy w zakresie udzielania pomocy oraz wsparcia logistycznego i technologicznego obrońcom praw człowieka, a także współpracy z nimi, zgodnie z Wytycznymi UE w sprawie obrońców praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet;

35. na podstawie kwestionariusza zauważa, że służba ds. zarządzania korporacyjnego, utworzona w 2023 r., odgrywa istotną rolę w usprawnianiu zarządzania w ESDZ przez wspieranie przygotowywania rocznych planów zarządzania ESDZ oraz rocznych sprawozdań z działalności, wzmacnianie procesów zarządzania ryzykiem, zajmowanie się systemowymi kwestiami dotyczącymi zarządzania korporacyjnego w delegaturach Unii oraz wdrażanie koncepcji „jednej delegatury”, mającej na celu ograniczenie rozdrobnienia zarządzania i sprawozdawczości oraz dokumentowanie powtarzających się problemów i dobrych praktyk zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach Unii; wzywa ESDZ do szybkiego wyeliminowania słabości w zakresie kontroli wewnętrznej i zarządzania dokumentami wskazanych przez Trybunał w celu poprawy integralności zarządzania informacjami i zapewnienia spójnej sprawozdawczości we wszystkich delegaturach Unii;

36. na podstawie sprawozdania uzupełniającego oraz kwestionariusza z zadowoleniem zauważa działania podejmowane przez ESDZ na rzecz dyplomacji feministycznej, mimo że główna rola w wyznaczaniu wytycznych dla działań zewnętrznych Unii należy do państw członkowskich; w szczególności z zadowoleniem przyjmuje działania mające przyspieszyć wdrażanie zobowiązań Unii w ramach trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci; zauważa, że ambasadorka Unii ds. równości płci i różnorodności podejmowała działania na rzecz uwzględniania perspektywy płci w dialogach dotyczących praw człowieka oraz w kluczowych oświadczeniach i rezolucjach wielostronnych; zauważa ponadto, że przywództwo ukierunkowane na aspekt płci pozostawało jednym z kluczowych elementów instytucjonalizacji uwzględniania aspektu płci w głównym nurcie polityk; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście wyznaczenie w listopadzie 2024 r. punktów kontaktowych ds. równouprawnienia płci; zauważa, że trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci wygaśnie w 2027 r., i w związku z tym wzywa ESDZ do opracowania bardziej ambitnego czwartego planu, który zapewni silniejsze powiązanie między prawami kobiet i wzmocnieniem ich pozycji a unijną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa i który będzie gotowy do wdrażania od 2028 r.;

37. podkreśla, że Unia musi zwiększyć finansowanie, aby wzmocnić specjalną linię budżetową dla działań związanych z polityką zagraniczną Unii, zwłaszcza na rzecz równouprawnienia płci oraz Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, co pozwoli zapewnić spójne finansowanie inicjatyw promujących przywództwo ukierunkowane na aspekt płci, chroniących prawa kobiet oraz przeciwdziałających przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć w sytuacjach konfliktu i po jego zakończeniu; podkreśla, że takie finansowanie ma zasadnicze znaczenie dla wsparcia lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zapewniania wsparcia ukierunkowanego na ofiary oraz dla włączania perspektywy płci do wysiłków Unii w dziedzinie dyplomacji i bezpieczeństwa;

38. uważa misję obserwacji wyborów za praktyczne i skuteczne narzędzie polityki zagranicznej, które pozostaje kluczowe dla polityki i strategii Unii w obszarze wsparcia demokracji; na podstawie sprawozdania uzupełniającego zauważa, że ESDZ nie przewiduje rozszerzenia prac obserwacyjnych na kraje kandydujące i kraje sąsiadujące, ponieważ państwa te są w wystarczającym stopniu objęte misjami obserwacyjnymi kierowanymi przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, które stosuje metodykę podobną do unijnej i często korzysta z pomocy ekspertów pochodzących z tej samej puli specjalistów; ponownie jednak wzywa Unię do zapewnienia unijnym misjom obserwacji wyborów odpowiednich zasobów, w tym wiedzy specjalistycznej na temat integralności danych w internecie i ryzyka ingerencji w metodyki obserwacji wyborów;

39. na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem odnotowuje działania Unii na rzecz ochrony dzieci w regionach dotkniętych konfliktami, podejmowane za pośrednictwem delegatur Unii w 2024 r.; z zadowoleniem przyjmuje aktualizację Wytycznych UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych z 2024 r., które stanowią ramy służące wzmocnieniu ochrony oraz zapobieganiu poważnym naruszeniom praw dzieci w czasie wojny;

40. przypomina, że w 2021 r. Parlament zaproponował projekt pilotażowy „W kierunku utworzenia Europejskiej Akademii Dyplomatycznej”, którego celem było stworzenie masy krytycznej dyplomatów europejskich przeszkolonych w zakresie stosunków zewnętrznych i bezpieczeństwa Unii oraz rozwój europejskiej kultury dyplomatycznej, mającej na celu wzmocnienie roli Unii jako skutecznego podmiotu polityki zagranicznej; zauważa, że w pierwszej fazie tego projektu pilotażowego, obejmującej rok akademicki 2022/2023, uczestniczyło 42 młodych dyplomatów, natomiast w drugiej fazie, obejmującej rok akademicki 2023/2024, udział wzięło 50 uczestników; zwraca uwagę, że druga faza obejmowała dwie identyczne czteromiesięczne edycje kursu, po których następowało jednomiesięczne szkolenie w siedzibie głównej ESDZ w Brukseli; zauważa, że kursy i programy szkoleniowe realizowało konsorcjum akademickie utworzone przez Kolegium Europejskie w Belgii (Brugia) i w Polsce (Natolin); na podstawie kwestionariusza zauważa, że zgodnie z umową o świadczenie usług EEAS/2022/OP/0168-2023 Kolegium Europejskie przygotowało sprawozdanie końcowe zawierające ocenę drugiej fazy projektu pilotażowego; wzywa ESDZ do przekazania organowi udzielającemu absolutorium tego sprawozdania; na podstawie sprawozdania ESDZ dotyczącego rocznych sprawozdań finansowych za lata 2022, 2023 i 2024 zauważa, że w odniesieniu do wykonania budżetu na fazy pilotażowe Akademii Dyplomatycznej UE ESDZ wypłaciła 831 000 EUR w 2022 r., 120 000 EUR w 2023 r. oraz 862 000 EUR w 2024 r.; zwraca się do ESDZ o przekazanie Parlamentowi, w ramach procedury udzielania absolutorium, kopii wszelkiej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych procedur udzielania zamówień, zawartych umów

oraz dokonanych płatności związanych z fazą pierwszą i fazą drugą projektu pilotażowego Akademii Dyplomatycznej;

41. zauważa ponadto, że 21 maja 2024 r., opierając się na doświadczeniach i strukturze wypracowanych w fazach pilotażowych, Rada przyjęła decyzję o ustanowieniu w pełni funkcjonującej Akademii Dyplomatycznej UE na cztery lata akademickie, począwszy od roku 2024/2025, przy czym działania w zakresie kursów i szkoleń powierzono Kolegium Europejskiemu, natomiast Akademia Dyplomatyczna UE będzie działała pod nadzorem wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki, która będzie otrzymywać wytyczne od komitetu sterującego, w którego skład wejdą przedstawiciele państw członkowskich (po jednym na państwo), a także przedstawiciele Parlamentu, Rady i Komisji; na podstawie tej decyzji zauważa, że przewidziana kwota 1,72 mln EUR ma obejmować okres od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r., natomiast zarządzanie wydatkami związanymi z Akademią Dyplomatyczną UE jest nadzorowane przez Komisję za pośrednictwem Służby ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej;

42. odnotowuje, że po utworzeniu w 2023 r. służby ds. zarządzania korporacyjnego ESDZ zaktualizowała w 2024 r. swoje ramy kontroli wewnętrznej, aby odzwierciedlić rolę dyrektora ds. zarządzania korporacyjnego oraz wprowadzić mechanizm monitorowania kontroli wewnętrznych; na podstawie kwestionariusza zauważa, że ramy kontroli wewnętrznej ESDZ są dostosowane do ram stosowanych przez Komisję; zwraca uwagę, że oprócz standardowej corocznej oceny systemu kontroli wewnętrznej ESDZ przeprowadziła w 2024 r. ankietę wśród 167 respondentów/pracowników, z których wszyscy pełnili obowiązki subdelegowanych urzędników zatwierdzających, a wyniki tej ankiety są omawiane na szczeblu wyższego kierownictwa w Komitecie Kontroli Wewnętrznej ESDZ; zauważa, że w ankiecie wskazano 183 obszary wymagające uwagi, w szczególności w odniesieniu do wyzwań, z jakimi borykają się delegatury Unii, takich jak świadomość w zakresie kontroli wewnętrznych i zarządzania ryzykiem, rekrutacja i utrzymanie wykwalifikowanego personelu oraz usługi informatyczne; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ opracowała plan działania mający na celu usunięcie istniejących nieprawidłowości oraz proaktywne reagowanie na potencjalne ryzyko; zachęca ESDZ do informowania organu udzielającego absolutorium na bieżąco o tych kwestiach;

43. zachęca ESDZ do wzmocnienia systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania dokumentami, aby zaradzić uchybieniom stwierdzonym przez Trybunał, w szczególności uchybieniom dotyczącym zarządzania informacjami i składania sprawozdań przez delegatury Unii;

44. zauważa, że ESDZ stosuje dwa tryby weryfikacji ex ante w odniesieniu do transakcji finansowych (zobowiązań, płatności oraz nakazów odzyskania środków); zwraca uwagę, że jeden z typów

weryfikacji ex ante ma charakter zdecentralizowany, tj. jest przeprowadzany niezależnie od odpowiedzialnego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego, w przypadku płatności związanych z fakturami, których kwota (stan na 2024 r.) jest niższa niż 15 000 EUR; zauważa, że w odniesieniu do wszystkich pozostałych transakcji finansowych weryfikację ex ante zapewniają wewnętrznie wydziały operacyjne lub delegatury Unii; zauważa, że w przypadku procedur udzielania zamówień również stosuje się dwa tryby weryfikacji ex ante: jeden tryb dotyczy umów, których wartość jest wyższa od progów określonych w dyrektywie 2014/24/UE lub równa tym progom, i jest prowadzony niezależnie od subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego departamentu odpowiedzialnego za dokumentację zamówienia, natomiast drugi tryb, zapewniany wewnętrznie przez odpowiedzialny departament, dotyczy umów o (bardzo) niskiej i średniej wartości;

45. zauważa, że w odniesieniu do błędów finansowych wykryty poziom błędów odpowiada błędom stwierdzonym w ramach kontroli ex post (po dokonaniu płatności / odzyskaniu środków), co przekłada się na poziom błędu rezydualnego obejmującego również błędy, co do których zakłada się, że dotyczą wydatków i dochodów nieobjętych kontrolą; zwraca uwagę, że w 2024 r. poziom rezydualnego błędu finansowego w odniesieniu do wydatków ESDZ wyniósł 0,03 %, a w odniesieniu do dochodów – 0,05 %; zauważa, że w zakresie błędów w zamówieniach publicznych ESDZ zaktualizowała w 2024 r. metodykę kontroli ex post, dostosowując ją do podejścia Komisji w zakresie obliczania błędów w zamówieniach publicznych, które pomija pojęcie błędu rezydualnego, ponieważ finansowych skutków błędów w zamówieniach publicznych nie można oszacować w taki sam sposób jak błędów finansowych; zauważa, że zgodnie z tą nową metodyką wartość wykrytych błędów w zamówieniach publicznych wyniosła 49 774 108 EUR w 2024 r. (wzrost z 23 392 948 EUR w 2023 r.), co stanowiło 4,32 % populacji poddanej audytowi w 2024 r. (wzrost z 2,07 % w 2023 r.);

46. z zadowoleniem zauważa, że w 2024 r. ESDZ poczyniła wymierne postępy we wdrażaniu zaległych zaleceń sformułowanych przez różne organy, takie jak Wydział Audytu Wewnętrznego ESDZ (IAD), Służba Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) oraz Trybunał; uznaje rolę Komitetu ds. Audytu ESDZ w zapewnianiu niezależności IAD oraz monitorowaniu jakości prac audytu wewnętrznego i postępów w realizacji działań następczych w odniesieniu do zaleceń wynikających z audytów wewnętrznych i zewnętrznych;

47. w odniesieniu do audytów przeprowadzonych przez IAD zwraca uwagę, że liczba otwartych zaleceń została zmniejszona z czterech zaleceń krytycznych i 49 zaleceń bardzo ważnych do trzech zaleceń krytycznych i 32 zaleceń bardzo ważnych, a trzy plany działania zostały poddane przeglądowi, przy czym jeden z nich uznano za zadowalający; zauważa, że pozostałe zalecenia krytyczne są powiązane z audytem dotyczącym zarządzania budynkiem delegatury

Unii w Waszyngtonie, który został opóźniony z powodów prawnych, a 13 z 32 pozostałych zaleceń bardzo ważnych jest powiązanych z audytem dotyczącym przepływów informacji między ESDZ, DG HR i PMO; zauważa ponadto, że IAD rozpoczął przegląd doradczy procesów udzielania zamówień w siedzibie głównej, zainicjował strategiczną ocenę ryzyka, przeprowadził analizę porównawczą z innymi instytucjami Unii, zaktualizował kartę misji, tym samym kończąc wieloletni plan audytu na lata 2022–2024, oraz podjął niezbędne działania w celu przygotowania nowego strategicznego planu audytu, który ma obowiązywać od 2025 r.;

48. odnotowuje, że IAS zakończyła dwa audyty dotyczące alokacji zasobów ludzkich oraz strategii ESDZ w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym i wdraża odnośne plany działania, a pod koniec 2024 r. rozpoczęła nowy audyt dotyczący kontroli ex post, którego prace operacyjne były kontynuowane w 2025 r.; zachęca ESDZ do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w realizacji zaleceń IAS, które pozostają otwarte, w ramach działań następczych po audycie procesu udzielania zamówień i monitorowania umów w ESDZ rozpoczętym w 2022 r.;

49. na podstawie rocznego sprawozdania z działalności ESDZ („sprawozdanie ESDZ za 2024 r.”) zauważa, że działalność każdej delegatury Unii jest okresowo oceniana (co 4–5 lat) w ramach wizyt kontrolnych oraz strategicznych ćwiczeń o charakterze korporacyjnym; zauważa, że w 2024 r. przeprowadzono inspekcje w 26 delegaturach Unii, co doprowadziło do sformułowania 1 000 zaleceń i wskazówek dla objętych kontrolą delegatur Unii oraz służb siedziby głównej, w tym sześciu zaleceń krytycznych i około 100 zaleceń bardzo ważnych; na podstawie kwestionariusza zauważa z niepokojem, że dwie delegatury Unii otrzymały zalecenia krytyczne dotyczące zarządzania wewnętrznego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ zastosowała w obu przypadkach rygorystyczne działania następcze oraz że choć jedna z kontroli pozostaje otwarta ze względu na jej złożoność, ESDZ aktywnie wspiera delegaturę w rozwiązaniu pozostałych kwestii i wdrożeniu wymaganych środków naprawczych;

50. zauważa, że ESDZ zasadniczo realizuje harmonogram umożliwiający dotrzymanie wyznaczonego przez Trybunał na koniec 2025 r. terminu wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu specjalnym Trybunału 02/2024 pt. „Koordynacyjna rola Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych”; przyjmuje do wiadomości, że wszyscy nowo mianowani szefowie delegatur otrzymali w 2024 r. i 2025 r. pisma określające zadania oraz że ulepszone mechanizmy informacji zwrotnej i proces rocznego planu zarządzania wzmocniły koordynację między siedzibą główną a delegaturami Unii; z zadowoleniem przyjmuje trwające wdrażanie strategii ESDZ w zakresie zarządzania informacjami, w tym pełne wdrożenie platformy współpracy HIVE, z której korzysta ponad 16 500 pracowników; odnotowuje kontynuację współpracy z Komisją, Radą i państwami członkowskimi z myślą o

zwiększeniu interoperacyjności i osiągnięciu postępów w dyskusjach dotyczących ujednoliconej klasyfikacji bezpieczeństwa; zauważa ponadto zakończenie we wrześniu 2024 r. oceny obciążenia pracą delegatur Unii, która stanowiła podstawę późniejszego porozumienia politycznego w sprawie modernizacji sieci delegatur Unii w maju 2025 r.; zauważa status ESDZ jako „służby powiązanej” w kontrolach przeprowadzanych przez Trybunał, przy czym w 2024 r. zakończono cztery kontrole (sprawozdania specjalne 17/2024, 18/2024, 06/2024 i 04/2025), a dwie kontrole (sprawozdania specjalne 17/2025 i 20/2025) rozpoczęto w 2024 r. i zakończono w 2025 r.; z zadowoleniem odnotowuje w tym kontekście dobrą współpracę ESDZ z właściwymi dyrekcjami generalnymi Komisji objętymi tymi kontrolami;

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

51. zauważa, że w 2024 r. ESDZ zatrudniała łącznie 2 902 pracowników, z wyłączeniem personelu miejscowego, w tym 1 268 urzędników, 442 pracowników zatrudnionych na czas określony, 619 pracowników kontraktowych oraz 573 oddelegowanych ekspertów krajowych, w porównaniu z 2 812 pracownikami w 2023 r., w tym 1 245 urzędnikami, 450 pracownikami zatrudnionymi na czas określony, 603 pracownikami kontraktowymi oraz 514 oddelegowanymi ekspertami krajowymi; przypomina o znaczeniu zawierania umów na czas nieokreślony w celu utrzymania umiejętności, ciągłości i produktywnego środowiska pracy;

52. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że spośród łącznie 5 355 osób pracujących w ESDZ na koniec 2024 r. 47 % pracowało w siedzibie głównej ESDZ, a 53 % w delegaturach Unii, przy czym 1 622 osoby były zatrudnione jako pracownicy lokalni w delegaturach Unii; zwraca uwagę, że podczas wysłuchania posłowie wyrazili zaniepokojenie rzekomym zwalnianiem pracowników lokalnych w niektórych delegaturach Unii bez należytego poszanowania lokalnego prawa pracy; odnotowuje, że po tym wysłuchaniu posłowie komisji CONT przedłożyli dodatkowe pytania na piśmie; zauważa, że z odpowiedzi ESDZ na te pytania („drugi kwestionariusz”) wynika, że 14 maja 2025 r. grupa projektowa komisarzy ds. działań zewnętrznych zatwierdziła projekt modernizacji sieci delegatur Unii; odnotowuje, że wdrażanie tego projektu obejmuje między innymi centralizację funkcji finansowych, umów i audytu sześciu delegatur Unii na Bałkanach Zachodnich w siedzibie DG ds. Rozszerzenia i Wschodniego Sąsiedztwa, a także ograniczenie liczby pracowników zajmujących się finansami i umowami w tych delegaturach Unii, na podstawie ocen przeprowadzonych w porozumieniu z doradcami prawnymi; zauważa, że w odniesieniu do pakietu odpraw ESDZ twierdzi, iż wszystkie prawa wynikające z lokalnego prawa oraz wewnętrznych przepisów Unii zostały poszanowane, a pakiety finansowe z tytułu zwolnień ekonomicznych były najkorzystniejsze spośród tych przewidzianych przez prawo lokalne oraz przepisy Unii, mimo obaw wyrażonych

przez pracowników lokalnych w odpowiednich delegaturach Unii; zauważa ponadto, że ESDZ, we współpracy z Komisją, ściśle współpracuje z lokalną kancelarią prawną, która udziela wskazówek w zakresie wszelkich lokalnych wymogów prawnych, dzięki czemu proces zwolnień przebiega w pełnej zgodności z obowiązującym lokalnym prawem pracy; wzywa ESDZ do pełnego konsultowania się z lokalnym przedstawicielem pracowników podczas opracowywania planu zwolnień pracowników lokalnych; zauważa z zaniepokojeniem, że z odpowiedzi z kwestionariusza wynika, że jeżeli delegatura Unii zostaje przeniesiona do innego kraju, na przykład w przypadku ewakuacji (np. przeniesienie biura w Sudanie do Egiptu), pracownicy lokalni zatrudnieni w kraju pochodzenia są zwalniani i pozostają na miejscu bez zapewnienia bezpieczeństwa; wzywa ESDZ do znalezienia wykonalnych rozwiązań w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony pracowników lokalnych, którzy lojalnie pracowali w delegaturach Unii;

53. wyraża poważne zaniepokojenie doniesieniami o niewystarczającym dialogu społecznym i włączeniu chronionych przedstawicieli pracowników do grona pracowników miejscowych dotkniętych zwolnieniami w niektórych delegaturach Unii; przypomina, że poszanowanie lokalnego prawa pracy, obowiązki w zakresie dialogu społecznego i ochrona przedstawicieli pracowników są istotnymi elementami dobrego zarządzania i wiarygodności Unii jako pracodawcy;

54. podkreśla, że wszelkie restrukturyzacje, przeniesienia lub zwolnienia mające wpływ na personel miejscowy muszą być poprzedzone merytorycznymi konsultacjami z przedstawicielami pracowników i towarzyszyć im muszą konkretne środki mające na celu ochronę praw, bezpieczeństwa i godności personelu miejscowego, w szczególności w sytuacjach kryzysowych lub w przypadku ewakuacji; wzywa ESDZ do oceny i przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat opłacalności redukcji personelu w porównaniu z alternatywnymi rozwiązaniami organizacyjnymi, w tym długoterminowych skutków finansowych, operacyjnych i wizerunkowych zwolnień mających wpływ na personel miejscowy;

55. wzywa ESDZ do dalszej poprawy bezpieczeństwa delegatur Unii, w tym cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa fizycznego i zdolności do ewakuacji w sytuacjach kryzysowych, oraz do systematycznego składania sprawozdań z postępów i utrzymujących się podatności na zagrożenia.

56. zwraca uwagę, że w 2024 r. kobiety stanowiły 46,60 % wszystkich osób zatrudnionych w ESDZ (w porównaniu z 46,80 % w 2023 r.); zauważa, w odniesieniu do reprezentacji kobiet oraz stanowisk zajmowanych przez nie w ESDZ w 2024 r., że 40 % z nich było administratorkami, 63,78 % – asystentkami, 73,25 % – asystentkami-sekretarkami, 56,70 % – pracownicami kontraktowymi, a 26,87 % –

oddelegowanymi ekspertkami krajowymi; z zadowoleniem zauważa przedstawione w sprawozdaniu ESDZ za 2024 r. działania instytucji na rzecz zwiększenia reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych; w tym kontekście odnotowuje tendencję wzrostową w odniesieniu do stanowisk kierowniczych wyższego szczebla – w 2024 r. kobiety stanowiły 37,30 % (w porównaniu z 31 % w 2023 r.) – oraz nieznaczny spadek w odniesieniu do stanowisk kierowniczych średniego szczebla, gdzie w 2024 r. kobiety stanowiły 38,70 % (w porównaniu z 40,40 % w 2023 r.); z zadowoleniem przyjmuje wzrost reprezentacji kobiet na stanowiskach szefów delegatur z 35,50 % w 2023 r. do 36,10 % w 2024 r.; z zadowoleniem przyjmuje stopniowy wzrost liczby kobiet na stanowiskach kierowniczych w ESDZ, zauważając jednocześnie, że kobiety nadal są niedostatecznie reprezentowane na szczeblu AD i nadmiernie reprezentowane na szczeblu AST, przy czym nie osiągnięto jeszcze równowagi płci na stanowiskach kierowniczych średniego i wyższego szczebla, zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach Unii; podkreśla, że choć należy zapewnić równe szanse pracownikom w ramach organów instytucji, konieczne jest zachowanie doskonałości i profesjonalizmu w ESDZ;

57. odnotowuje przedstawione w sprawozdaniu uzupełniającym działania ESDZ na rzecz zachęcenia większej liczby osób płci niedostatecznie reprezentowanej do składania kandydatur; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście zorganizowanie w 2024 r. czterech szkoleń dla kadry kierowniczej w zakresie przywództwa ukierunkowanego na aspekt płci, w których wzięło udział 80 % kadry wyższego kierownictwa ESDZ, a także czteromiesięcznego programu w zakresie przywództwa ukierunkowanego na aspekt płci (w wymiarze 29 godzin) dla 13 kierowników, w tym 4 kierowników z delegatur Unii; zauważa ponadto, że ESDZ ustanowiła nową sieć punktów kontaktowych ds. równouprawnienia płci oraz powołała grupę zadaniową ds. konwencji stambulskiej, która przedstawiła w 2024 r. sprawozdanie śródokresowe wraz z planem działania; zauważa działania ambasadorki Unii ds. równości płci i różnorodności na rzecz uwzględniania perspektywy płci w dialogach dotyczących praw człowieka oraz w kluczowych oświadczeniach i rezolucjach wielostronnych; wzywa ESDZ do dalszego przekazywania aktualnych informacji na temat realizacji planu działania na lata 2021–2025 oraz działań podjętych w celu dalszego promowania udziału kobiet we wszystkich dialogach dyplomatycznych i politycznych;

58. odnotowuje wysiłki podejmowane przez ESDZ w celu zapewnienia zróżnicowanej i reprezentatywnej kadry pracowniczej; ubolewa jednak, że utrzymuje się brak równowagi geograficznej i różnorodności regionalnej w ESDZ, w tym na stanowiskach kierowniczych i w kluczowych funkcjach w siedzibie głównej; zauważa, że na koniec 2024 r. trzy państwa członkowskie (jedno państwo członkowskie w 2025 r.) nadal nie miały żadnego ambasadora Unii, natomiast ambasadorowie z pięciu państw

członkowskich zajmowali 56 % wszystkich stanowisk ambasadorów Unii, w porównaniu z 54 % w 2023 r.; podkreśla, że służba dyplomatyczna Unii musi odzwierciedlać różnorodność Unii, aby wzmocnić jej legitymizację, wiedzę na temat lokalnych uwarunkowań i skuteczność; wzywa ESDZ, by – we współpracy z Europejskim Urzędem Doboru Kadr (EPSO) i służbami Komisji odpowiedzialnymi za politykę naboru – zintensyfikowała ukierunkowane działania informacyjne w państwach członkowskich niedostatecznie reprezentowanych (w tym wydarzenia informacyjne i rekrutacyjne dotyczące „krajów priorytetowych”), poszerzyła pulę kandydatów poprzez staże, programy dla młodych profesjonalistów i ustrukturyzowane oddelegowania oraz poprawiła sprawiedliwość w procesie selekcji wewnętrznej poprzez zróżnicowane komisje selekcyjne, przejrzyste kryteria i mentoring/sponsoring dla grup niedostatecznie reprezentowanych; przypomina, że rekrutacja musi pozostać oparta na osiągnięciach i zgodna z prawem Unii;

59. zauważa, że na koniec 2024 r. wskaźnik obsadzenia stanowisk w planie zatrudnienia ESDZ wyniósł 95,3 % (w porównaniu z 96,7 % w 2023 r.); zauważa ponadto, że wskaźnik rotacji personelu w ESDZ osiągnął w 2024 r. poziom 12,07 % (10,15 % w 2023 r.); zwraca uwagę, że wzrost ten odzwierciedla szczególną strukturę ESDZ jako służby dyplomatycznej, charakteryzującej się regularnymi rotacjami pracowników pochodzących z korpusów dyplomatycznych państw członkowskich oraz innych instytucji Unii, a także stosowanie stabilnej polityki kadrowej;

60. zauważa, że trwają prace nad aktualizacją decyzji z 2014 r. dotyczącej oddelegowanych ekspertów krajowych, a zmieniony tekst ma zostać opublikowany w 2025 r.; odnotowuje, że ESDZ kontynuowała swoje programy stażowe, przyjmując w 2024 r. 62 stażystów z programu „Blue Book” w siedzibie głównej oraz 566 stażystów w 106 delegaturach Unii; zauważa, że 531 stażystów z tej drugiej kategorii otrzymywało wynagrodzenie albo z ESDZ, albo z innych instytucji, natomiast w przypadku 35 studentów, którzy nie otrzymywali stypendium stażowego, staż był obowiązkowy w ramach programu studiów; zwraca ponadto uwagę, że ESDZ kontynuowała również siódmą edycję programu dla młodszych specjalistów w delegaturze (JPD) na lata 2023–2025, w ramach którego 67 uczestników programu JPD zostało skierowanych do delegatur Unii;

61. zauważa, że w 2024 r. ESDZ kontynuowała działania na rzecz wzmocnienia bezpiecznego, pełnego szacunku i etycznego środowiska pracy; z zadowoleniem przyjmuje poszerzenie dostępności obowiązkowego kursu szkoleniowego w ramach e-uczenia się dotyczącego poszanowania i godności w miejscu pracy oraz rozpoznawania przypadków nękania i reagowania na nie, który w 2024 r. ukończyło 1 900 pracowników; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 57 % kadry kierowniczej uczestniczyło w 2024 r. w podobnym obowiązkowym szkoleniu; pochwala ESDZ za organizację w 2024 r. szkoleń z zakresu odporności psychicznej i zarządzania

traumą dla pracowników w strefach kryzysowych oraz dla regionalnych urzędników ds. bezpieczeństwa; ponadto z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie decyzji rozszerzającej ochronę przed nękaniem psychicznym i seksualnym na pracowników lokalnych w delegaturach Unii, którzy mają teraz dostęp do formalnych procedur ESDZ w przypadku zgłoszeń dotyczących nękania;

62. z zadowoleniem odnotowuje działania podjęte przez ESDZ w 2024 r. w ramach agendy na rzecz różnorodności i włączenia społecznego na lata 2023–2025, w szczególności działania ukierunkowane na kwestie płci, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności i wieku oraz osoby LGBTIQ+; zwraca uwagę w tym kontekście, że ESDZ uwzględniła zagadnienia dotyczące różnorodności i włączenia społecznego w programach szkoleniowych, przekazywała pracownikom LGBTIQ+ informacje o uwarunkowaniach prawnych i kulturowych w krajach oddelegowania oraz wzmocniła działania na rzecz rekrutacji sprzyjającej różnorodności; ponadto wyraża uznanie dla ESDZ za aktualizację planu działania w sprawie niepełnosprawności, przeprowadzenie badania dotyczącego kwestii niepełnosprawności, opracowanie arkuszy informacyjnych dotyczących dostępności dla delegatur Unii, przeprowadzenie oceny dostępności swojej strony internetowej oraz zapewnienie pomocy finansowej na pokrycie kosztów pozamedycznych 26 pracownikom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami; wzywa ESDZ do kontynuowania regularnych szkoleń personelu na szczeblu kierowniczym i innym niż kierowniczy w kwestiach różnorodności, równości, włączenia społecznego i przynależności;

63. zauważa, że z kwestionariusza wynika, że w 2024 r. ESDZ otrzymała 16 wniosków o wsparcie w związku z zarzutami dotyczącymi nękania psychicznego, w tym kilka odnoszących się do tego samego pracownika, co doprowadziło do wszczęcia czterech dochodzeń administracyjnych, oraz że jeden domniemany przypadek dotyczący pracownika Komisji został przekazany właściwemu organowi Komisji; zauważa, że wszczęto również cztery formalne procedury dotyczące pracowników lokalnych w delegaturze Unii, lecz nie stwierdzono wstępnych przesłanek uzasadniających wszczęcie dochodzenia administracyjnego; zauważa, że w ciągu roku zakończono sześć spraw oraz że w stosownych przypadkach zastosowano środki dyscyplinarne lub naprawcze, w tym sankcje dyscyplinarne w dwóch sprawach oraz upomnienie niedyscyplinarne w jednej sprawie;

64. na podstawie kwestionariusza zauważa, że zgodnie z definicją stosowaną przez Służbę Medyczną Komisji długoterminowe zwolnienie chorobowe odnosi się do nieobecności przekraczającej 20 kolejnych dni; zauważa, że w 2023 r. 323 pracowników przebywało na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, którego średni czas trwania wynosił 83 dni, natomiast w 2024 r. liczba ta wzrosła do 338 pracowników, a średni czas trwania zwolnienia uległ skróceniu do 77

dni; zauważa ponadto, że chociaż dokładna liczba przypadków wypalenia zawodowego nie jest znana, znaczna część zwolnień lekarskich w 2024 r. była związana z problemami zdrowia psychicznego, takimi jak depresja i wypalenie zawodowe; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą opracowania strategii na rzecz zdrowia psychicznego w celu zapewnienia ustrukturyzowanych i trwałych ram pozwalających sprostać wyzwaniom związanym ze zdrowiem psychicznym w miejscu pracy, co obejmuje również zapobieganie wypaleniu zawodowemu oraz wspieranie powrotu do pracy; zachęca ESDZ do ustanowienia również formalnego mechanizmu oceny obciążenia pracą;

65. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. z zadowoleniem zauważa, że plan działania dotyczący niepełnosprawności zaktualizowano w 2024 r., a w 2025 r. przyjęto nową decyzję rozszerzającą stosowanie przepisów ESDZ, dotyczących np. racjonalnych udogodnień dla pracowników z niepełnosprawnością, na lokalnych pracowników delegatur Unii;

Ramy etyczne i przejrzystość

66. zauważa z zaniepokojeniem dochodzenie wszczęte w 2025 r. przez Prokuraturę Europejską (EPPO) w sprawie potencjalnego nadużycia przy udzielaniu zamówień publicznych, korupcji, konfliktu interesów oraz naruszenia tajemnicy służbowej, związane z poważnymi podejrzeniami naruszenia zasad konkurencji w związku z udzieleniem przez ESDZ Kolegium Europejskiemu w latach 2021–2022 zamówienia w postępowaniu przetargowym na dziewięciomiesięczny program szkoleniowy związany z realizacją projektu pilotażowego mającego na celu utworzenie Akademii Dyplomatycznej UE; podkreśla, że utworzenie Akademii Dyplomatycznej UE stanowi strategiczny krok w kierunku wzmocnienia potencjału dyplomatycznego Unii i rozwoju prawdziwie europejskiej kultury dyplomatycznej; zwraca uwagę, że dochodzenie koncentruje się na ustaleniu, czy Kolegium Europejskie lub jego przedstawiciele zostali z wyprzedzeniem poinformowani o kryteriach wyboru w postępowaniu przetargowym oraz czy mieli podstawy, by sądzić, że realizacja projektu zostanie im powierzona jeszcze przed oficjalną publikacją przez ESDZ ogłoszenia o zamówieniu; zauważa ponadto, że po przeprowadzonych przeszukaniach w ESDZ i w Kolegium Europejskim policja belgijska zatrzymała, a następnie zwolniła w grudniu 2025 r. kilkoro podejrzanych, tj. byłą wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawicielkę, ówczesną rektorkę Kolegium Europejskiego i dyrektorkę Akademii Dyplomatycznej UE, a także ówczesnego dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Bliskiego Wschodu, Afryki Północnej i Zatoki Perskiej oraz byłego sekretarza generalnego ESDZ; zauważa z niepokojem, że rektorka Kolegium Europejskiego i dyrektorka Akademii Dyplomatycznej UE złożyła rezygnację w związku z trwającym dochodzeniem dotyczącym nieprawidłowości w zakresie zamówień publicznych i Akademii Dyplomatycznej Unii Europejskiej; zauważa,

że taka sytuacja, w której przetarg mógł zostać sfałszowany na korzyść instytucji szkolnictwa wyższego, może podważyć zaufanie do instytucji Unii, ponieważ zarzuty dotyczące nieprawidłowości w zamówieniach publicznych mogą budzić wątpliwości co do przejrzystości, uczciwości i równego traktowania kandydatów; rozumie jednak, że fakty związane z dochodzeniami EPPO podlegają ścisłym zasadom poufności i nie mogą być ujawniane w kontekście procedury udzielania absolutorium, i podkreśla, że nie należy wyciągać żadnych wniosków przed zakończeniem postępowania sądowego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ zobowiązała się do udostępnienia odpowiednich dokumentów po zamknięciu dochodzeń sądowych; domaga się należytego badania wszelkich podejrzeń nadużyć finansowych, przy pełnej współpracy ESDZ; domaga się, aby ESDZ, bez uszczerbku dla toczących się dochodzeń, wyciągnęła systemowe wnioski z tej sprawy, aby zagwarantować, że takie przypadki nie powtórzą się w przyszłości; apeluje o przekazywanie organowi udzielającemu absolutorium informacji o dalszym przebiegu sprawy; odnotowuje, że zgodnie z umową o udzielenie dotacji, na mocy której Akademia Dyplomatyczna UE zostaje powierzona Kolegium Europejskiemu, Kolegium ma obowiązek przedłożyć wraz ze swoim sprawozdaniem końcowym sprawozdanie z weryfikacji wydatków, sporządzone przez zewnętrznego audytora, które ma zostać wkrótce przedłożone za rok 2024, aby zapewnić pełną przejrzystość w odniesieniu do kwoty 1,8 mln EUR wydanej w latach 2022–2024; odnotowuje również, że pod koniec grudnia 2025 r. ESDZ zainicjowała proces przeglądu decyzji Rady (WPZiB) 2024/1472[3] ustanawiającej Akademię Dyplomatyczną UE, rozpoczynając niezależną zewnętrzną ocenę Akademii Dyplomatycznej UE oraz wyników Kolegium Europejskiego w zakresie realizacji działań edukacyjnych i szkoleniowych Akademii Dyplomatycznej UE; wzywa ESDZ do przekazania organowi udzielającemu absolutorium zarówno sprawozdania z weryfikacji wydatków, jak i oceny zewnętrznej, aby zapewnić rozliczalność i przejrzystość; wzywa ESDZ do przekazania Parlamentowi szczegółowych informacji na temat wdrożenia zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego dotyczących zamówień publicznych; zwraca się do ESDZ o opublikowanie ustaleń i zaleceń grupy zadaniowej utworzonej w 2024 r. w celu usprawnienia procesów udzielania zamówień, aby umożliwić publiczną kontrolę ich wdrażania i umożliwić innym instytucjom Unii skorzystanie z doświadczeń ESDZ w zakresie usprawniania procedur udzielania zamówień; odnotowuje ponadto decyzję komitetu sterującego Akademii Dyplomatycznej UE podjętą na posiedzeniu 18 grudnia 2025 r. o zwróceniu się do Kolegium Europejskiego o zapewnienie przejrzystego i konkurencyjnego procesu rekrutacyjnego, opartego na opublikowaniu ogłoszenia o naborze, w celu mianowania nowego dyrektora Akademii Dyplomatycznej UE; z zadowoleniem przyjmuje

---

3 Decyzja Rady (WPZiB) 2024/1472 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Akademii Dyplomatycznej Unii Europejskiej (Dz.U. L, 2024/1472, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1472/oj).

fakt, że komitet sterujący zwrócił się ponadto o oddzielenie funkcji dyrektora Akademii Dyplomatycznej UE od funkcji rektora Kolegium Europejskiego; podkreśla potrzebę czujnego i skutecznego nadzoru parlamentarnego, aby chronić uczciwość zamówień publicznych, normy etyczne oraz interesy finansowe i reputację Unii; ponownie podkreśla, że przejrzystość i należyte zarządzanie finansami w zakresie wykorzystania środków publicznych Unii muszą pozostać podstawową zasadą dla wszystkich instytucji i organów Unii, w tym ESDZ, oraz że zasada ta stanowi fundament utrzymania zaufania obywateli do działań zewnętrznych Unii; uważa, że dochodzenia prowadzone przez EPPO nie powinny być wykorzystywane do podważania roli Akademii Dyplomatycznej UE, której wartość dodaną należy w pełni docenić, zwłaszcza w świetle konsekwentnie pozytywnych opinii uczestników i państw członkowskich;

67. odnotowuje sprawozdanie ESDZ, zgodnie z którym pierwszy pełny rok wdrażania strategii zwalczania nadużyć finansowych na rok 2023 doprowadził do stworzenia bardziej solidnej i spójnej architektury przeciwdziałania nadużyciom finansowym, co wzmocniło ogólną uczciwość i przejrzystość instytucji; zauważa, że strategię tę wdrożono w praktyce przez intensyfikację szkoleń podnoszących świadomość ryzyka nadużyć finansowych oraz środków zapobiegawczych lepiej dostosowanych do szczególnych obowiązków różnych grup pracowników w siedzibie głównej i delegaturach, upowszechnianie wewnętrznych wytycznych oraz wzmocnienie bezpiecznych kanałów zgłaszania; zauważa, że pracownicy ESDZ mają dostęp do ścieżki uczenia się w zakresie zwalczania nadużyć finansowych opracowanej przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w ramach realizacji przewidzianego w strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych działania dotyczącego opracowania wspólnego planu szkoleń z zakresu etyki i zwalczania nadużyć finansowych wraz z ESDZ; z zadowoleniem przyjmuje dalsze promowanie 16 „zasad profesjonalnego postępowania” w ramach obowiązkowych szkoleń „Etyka i uczciwość” oraz „Polityka przeciwko napastowaniu”;

68. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ odnotowała dwaprzypadki sygnalizowania nieprawidłowości; zauważa, że oba przypadki zostały zbadane przez OLAF i zamknięte bez zaleceń – po przeprowadzeniu dochodzenia lub już na etapie wstępnej selekcji; na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. z zadowoleniem zauważa, że ESDZ rozpoczęła prace nad opracowaniem własnej polityki dotyczącej ochrony sygnalistów; wnosi o informowanie Parlamentu o postępach w tej sprawie; nalega, aby ramy dotyczące sygnalistów w ESDZ obejmowały poufne zgłaszanie nieprawidłowości, ochronę przed działaniami odwetowymi dla wszystkich kategorii pracowników, w tym pracowników miejscowych, oraz coroczne zanonimizowane sprawozdania dotyczące przypadków i wyników;

69. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ

odnotowała trzy oświadczenia dotyczące konfliktu interesów; zwraca uwagę, że w dwóch przypadkach związanych z procedurami udzielania zamówień zidentyfikowano potencjalne ryzyko konfliktu interesów i ograniczono je przez zwolnienie zainteresowanych pracowników z części obowiązków związanych z zamówieniami; zauważa ponadto, że w trzecim przypadku dotyczącym zwrotu kosztów nie stwierdzono konfliktu interesów, ponieważ dany pracownik nie miał uznaniowego wpływu na wyliczenie zwrotu; zauważa, że ESDZ otrzymała 16 zgłoszeń dotyczących aktywności podejmowanej po zakończeniu zatrudnienia, w tym pięć dotyczących przejścia do sektora prywatnego, oraz że zakazała dwóch przypadków efektu „drzwi obrotowych”, jednak nie nałożyła żadnych okresów karencji na byłych pracowników;

70. zauważa, że w 2024 r. do OLAF-u skierowano 11 podejrzanych spraw, z których 7 odrzucono na etapie selekcji, a jedną zamknięto bez wydawania zaleceń; zauważa ponadto, że trzy sprawy – dotyczące potencjalnych niewłaściwych zachowań lub nieprawidłowości w kontekście procedur udzielania zamówień, realizacji umów oraz spraw kadrowych – pozostawały w toku dochodzenia; zauważa ponadto, że spośród 13 dochodzeń OLAF-u wszczętych w 2023 r. w odniesieniu do ESDZ dziesięć spraw pozostaje nadal otwartych, z czego jedna jest związana z zastrzeżeniem zgłoszonym przez delegaturę Unii w Sierra Leone w związku z podejrzeniem nadużyć finansowych dotyczącym budżetu administracyjnego tej delegatury; zachęca ESDZ do utrzymania pełnego zaangażowania w ścisłą współpracę z OLAF-em w trwających sprawach oraz do dopilnowania wdrożenia wszystkich zaległych zaleceń wydanych przez OLAF;

71. zauważa, że w 2024 r. ESDZ rozpatrzyła 19 zapytań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, z czego 10 dotyczyło spraw administracyjnych (w tym opóźnionych odpowiedzi), pięć – dostępu do dokumentów, a cztery – kwestii kadrowych, a ponadto kilka nieformalnych próśb o informacje, odnoszących się głównie do misji, operacji oraz dostępu do dokumentów; z zadowoleniem zauważa, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich nie stwierdził przypadków niewłaściwego administrowania w żadnym z postępowań wszczętych i zakończonych w 2024 r.;

72. ubolewa nad faktem, że ESDZ nie przeprowadziła odpowiednich przeglądów realizacji umów o współpracy z państwami trzecimi, w tym oceny zgodności z ich warunkami i klauzulami dotyczącymi praw człowieka; podkreśla, że brak ten jest szczególnie widoczny w przypadku umowy o dialogu politycznym i współpracy (PDCA) między UE a Kubą, która dziesięć lat po jej podpisaniu zawiodła we wszystkich obszarach, od poszanowania praw człowieka (o czym świadczy przetrzymywanie ponad tysiąca więźniów politycznych do końca 2025 r.) po szkodliwy wpływ Hawany na bezpieczeństwo europejskie, w tym ścisłą współpracę polityczną i wojskową z reżimami w Moskwie i Mińsku, co przejawia się w szczególności tym,

że Kubańczycy stali się największą grupą najemników wspierających siły rosyjskie w ich agresji przeciwko Ukrainie, oraz ich udziałem w aktach sabotażu na terytorium UE, co ostatnio miało miejsce na Litwie; zauważa, że pomimo rażących naruszeń wielu postanowień umowy nie uruchomiono klauzul zawieszających ani wygasających, a środki finansowe Unii nadal płyną na Kubę, gdzie reżim komunistyczny kontroluje całą gospodarkę, nadużywa tych środków i czerpie legitymację polityczną z trwającej współpracy w ramach PDCA; uważa, że takie reżimy nie mogą nadal korzystać z uprzywilejowanej współpracy z Unią Europejską, a pieniądze podatników Unii nie mogą służyć takim reżimom; w związku z tym wzywa do uruchomienia art. 86 umowy i jej wypowiedzenia; wzywa Trybunał do pilnego zbadania wszelkiej pomocy udzielonej Kubie przez Unię od 2016 r.;

73. zauważa, że wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka – działając w charakterze wiceprzewodniczącej Komisji – jest związana zasadami rejestru służącego przejrzystości; podkreśla, że chociaż ESDZ nie jest instytucją w rozumieniu art. 13 Traktatu o Unii Europejskiej i nie jest bezpośrednio zaangażowana w prawo Unii, odgrywa w nim jednak ważną rolę w odniesieniu do decyzji dotyczących sankcji i negocjacji międzynarodowych umów handlowych, które mają znaczący wpływ regulacyjny; wzywa ESDZ do przyjęcia wewnętrznych środków na rzecz przejrzystości zgodnych ze standardami rejestru służącego przejrzystości, w tym do proaktywnego publikowania informacji o spotkaniach wysokiego szczebla odpowiednich członków ścisłego kierownictwa, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu dyplomacji ESDZ; na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem zauważa, że wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka zainicjowała szerszą dyskusję na temat uwzględnienia tej kwestii w wymiarze zewnętrznym, a zalecenia mają zostać przedstawione do końca 2025 r.; zachęca ESDZ do informowania Parlamentu o postępach w tej sprawie;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

74. na podstawie kwestionariusza zauważa, że wydatki związane z IT, w tym na projekty, wyposażenie i cyberbezpieczeństwo, spadły o 6,1 % – z 26,04 mln EUR w 2023 r. do 24,45 mln EUR w 2024 r.; zauważa, że wydatki na IT w siedzibie głównej wzrosły w 2024 r. o 37,2 %, głównie w związku z istotnymi inwestycjami wspierającymi migrację aplikacji ESDZ, podczas gdy wydatki w delegaturach Unii zostały znacznie zmniejszone po znacznych inwestycjach w odnowienie sprzętu i łączność w delegaturach Unii zrealizowanych w 2023 r.;

75. przypomina, że w 2023 r. ESDZ rozpoczęła hosting własnego środowiska sztucznej inteligencji i zarządzanie nim, co umożliwiło przeprowadzenie testów koncepcyjnych obejmujących np. przygotowywanie briefingów i protokołów posiedzeń oraz opracowanie asystenta AI; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie w

2024 r. strategii ESDZ w zakresie sztucznej inteligencji; promuje ona podejście zorientowane na człowieka, zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689[4], a także zapewnia etyczne i godne zaufania systemy oraz wytyczne dotyczące korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji dostawców zewnętrznych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ udostępnia platformę współpracy i dokumentacji (HIVE) użytkownikom zewnętrznym, np. z państw członkowskich, a system zarządzania (HR HUB) – pracownikom miejscowym w delegaturach Unii;

76. podkreśla, że wdrażaniu narzędzi sztucznej inteligencji w działaniach zewnętrznych muszą towarzyszyć rygorystyczne zabezpieczenia w zakresie ochrony danych, praw podstawowych, przejrzystości i sprawowania nadzoru przez człowieka, w tym w delegaturach Unii i we współpracy z partnerami z państw trzecich; apeluje o regularne składanie Parlamentowi sprawozdań z realizacji strategii ESDZ w zakresie sztucznej inteligencji;

77. wyraża uznanie dla ESDZ za działania służące zwiększeniu gotowości w zakresie cyberbezpieczeństwa, w tym za regularne briefingi bezpieczeństwa obejmujące szeroką grupę pracowników i podmiotów stowarzyszonych, a także za szkolenia organizowane na wniosek różnych grup użytkowników, w tym regionalnych urzędników ds. bezpieczeństwa oraz koordynatorów ds. bezpieczeństwa w delegaturach Unii, jak również za ćwiczenia phishingowe; wzywa ESDZ do zapewnienia regularnych obowiązkowych szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników ESDZ; na podstawie kwestionariusza z zadowoleniem odnotowuje, że ESDZ dysponuje narzędziami – takimi jak centrum monitorowania bezpieczeństwa ESDZ – umożliwiającymi monitorowanie zagrożeń cyberbezpieczeństwa oraz identyfikowanie luk w zabezpieczeniach w czasie rzeczywistym;

78. wyraża uznanie dla ESDZ za narzędzia i systemy cyfrowe wykorzystywane w zwalczaniu zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI), takie jak ośrodek wymiany i analizy informacji dotyczących FIMI czy system szybkiego ostrzegania; na podstawie kwestionariusza zwraca ponadto uwagę na uruchomienie kursu e-uczenia się dotyczącego przeciwdziałania dezinformacji, dostępnego dla wszystkich instytucji Unii, oraz ukończenie podręcznika wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) na temat dezinformacji, opracowanego w celu wsparcia personelu terenowego w ramach wojskowych i cywilnych misji Unii;

---

4 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

z zadowoleniem przyjmuje trwający rozwój inicjatywy informacyjnej EUvsDisinfo i podkreśla, jak ważna jest dalsza współpraca z państwami członkowskimi UE w celu skuteczniejszego zwalczania zagrożeń hybrydowych w terenie;

79. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ wykryła ok. 27 000 alertów, z czego 348 wymagało dalszej analizy; zwraca uwagę, że 57 z nich potwierdzono jako cyberataki, a pięć miało istotny wpływ na działalność ESDZ; z zadowoleniem odnotowuje, że ESDZ zidentyfikowała taktyki, techniki i procedury stosowane przez atakujących oraz wykorzystała tę analizę do wzmocnienia środków przeciwdziałania; zwraca się o wyjaśnienie, w jakim zakresie ataki te wpłynęły na działalność instytucji;

Budynki i ochrona

80. zwraca uwagę, że w 2024 r. ESDZ dysponowała globalną siecią 328 budynków delegatur Unii wykorzystywanych jako biura oraz jako rezydencje szefów delegatur, a także trzema budynkami biurowymi w siedzibie głównej w Brukseli; zauważa, że do końca 2024 r. ESDZ zajmowała w Brukseli trzy budynki o łącznej powierzchni 87 506 m^2 oraz korzystała ze 175 budynków biurowych dla delegatur Unii w państwach trzecich, obejmujących łącznie 287 000 m^2 powierzchni; odnotowuje ponadto, że Unia była właścicielem 23 % tych siedzib delegatur Unii, natomiast pozostałe 77 % było wynajmowane; z niepokojem zwraca uwagę, że z kwestionariusza wynika, iż niedobór zasobów ogranicza wdrażanie polityki ESDZ dotyczącej budynków, przy czym ESDZ potrzebowałaby większej liczby ekspertów ds. infrastruktury, aby zwiększyć zdolność do realizacji projektów związanych z nieruchomościami;

81. zauważa z uznaniem, że ESDZ ponownie potwierdziła swoje zaangażowanie w utrzymanie sieci 145 delegatur Unii oraz we wzmacnianie zasady „jedna delegatura”; zwraca uwagę, że trwająca modernizacja ma na celu poprawę efektywności i dostosowanie sieci do priorytetów Unii przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń budżetowych; podkreśla, że dopóki sytuacja finansowa nie poprawi się, będą kontynuowane rygorystyczne środki oszczędnościowe, rozmowy z Komisją w sprawie podziału kosztów oraz ukierunkowane wzmocnienie kluczowych delegatur Unii; wzywa ESDZ do wdrożenia okresowej oceny obciążenia pracą i metodologii określania potrzeb kadrowych dla delegatur, powiązanej z poziomem ryzyka i rozszerzeniem mandatu, aby zapobiegać wypaleniu zawodowemu i zatrzymać pracowników; wyraża obawy w związku z planem wprowadzenia nowych rozróżnień pod względem kategorii i zasobów między delegaturami; ubolewa, że zmniejszenie skali działania niektórych delegatur Unii i redukcja zatrudnienia w ramach odejścia od pierwotnego ukierunkowania na pomoc rozwojową i współpracę gospodarczą w stronę określonych interesów strategicznych może zagrozić działalności operacyjnej i obecności Unii w państwach

trzecich oraz utrudnić ESDZ wypełnianie jej mandatu i obronę wartości Unii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków Unii z globalnym Południem i południowym sąsiedztwem; wzywa ESDZ do utrzymania kluczowej roli i strategicznego priorytetu w regionie Morza Śródziemnego na podstawie kompleksowej oceny geopolitycznych wyzwań stojących przed Unią, przy jednoczesnym dalszym angażowaniu się na rzecz krajów ze wschodniego sąsiedztwa;

82. ponownie podkreśla, że ograniczenia budżetowe mogą prowadzić do nadmiernej liczby zamknięć ambasad Unii oraz do odkładania w czasie instalacji zabezpieczeń w szeregu delegatur Unii, co osłabia zdolność ESDZ do wykonywania jej mandatu i obrony wartości Unii, a także do należytego wypełniania obowiązku staranności wobec całego personelu delegatur Unii; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły ESDZ i Komisji wystarczające finansowanie, co pozwoli Unii utrzymać nienaruszoną sieć delegatur jako symbol jej globalnego zaangażowania;

83. apeluje do ESDZ o wzmocnienie praktycznych mechanizmów koordynacji z misjami dyplomatycznymi państw członkowskich w państwach trzecich, w tym poprzez wspólne usługi, wspólne rozwiązania logistyczne i lepszą wymianę informacji, aby zmaksymalizować efektywność i zapewnić optymalne wykorzystanie zasobów unijnych i krajowych;

84. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ kontynuowała wdrażanie polityki w zakresie przestrzeni współpracy i nowych sposobów organizacji pracy, w tym spójnej – w skali całej Unii – identyfikacji wizualnej siedziby głównej i delegatur; podkreśla, że podejście to zastępuje indywidualne biura wielofunkcyjnymi przestrzeniami w celu poprawy efektywności wykorzystania powierzchni, wspierania pracy zespołowej oraz ograniczenia wpływu na środowisko; zauważa ponadto, że projekty te są omawiane z przedstawicielami pracowników za pośrednictwem komitetu pracowniczego ESDZ oraz że przeprowadzono specjalną ankietę wśród pracowników dotyczącą budynku Belmont;

85. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ z powodzeniem zrealizowała kluczowe priorytety w zakresie nieruchomości na 2024 r., w tym zakończyła modernizację budynku NEO, przeniosła wydziały zarządzania kryzysowego i wywiadu do obiektu zapewniającego wyższy poziom bezpieczeństwa oraz większą efektywność energetyczną, a także poczyniła znaczne postępy w pracach modernizacyjnych w budynku Schumana;

86. na podstawie kwestionariusza odnotowuje, że ze względu na pogorszenie poziomu bezpieczeństwa na świecie ESDZ musiała w 2024 r. wzmocnić struktury bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie budżetu na 2025 r. o 10 mln EUR w celu wzmocnienia infrastruktury bezpieczeństwa w delegaturach Unii;

zwraca uwagę na cel ESDZ polegający na zmniejszeniu liczby delegatur Unii niespełniających standardów bezpieczeństwa o ok. 15 % przez nowe instalacje oraz wymianę przestarzałych systemów;

87. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. odnotowuje, że do końca 2024 r. liczba porozumień dotyczących wspólnych lokalizacji wzrosła do 137 (w tym 45 z państwami członkowskimi i krajami partnerskimi oraz 92 z innymi partnerami Unii); zauważa, że liczba wspólnych lokalizacji rosła bardzo dynamicznie – w ciągu ostatnich sześciu lat wzrosła ponad dwukrotnie, a od 2011 r. ponad sześciokrotnie; podkreśla, że wspólne lokalizacje obejmują obecnie 8 % powierzchni biurowej delegatur Unii i dotyczą 80 delegatur Unii, przy czym zasady zrównoważonego rozwoju są konsekwentnie stosowane we wszystkich współdzielonych środowiskach pracy;

88. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ dokłada wszelkich starań, by jej budynki były dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej możliwości poruszania się; na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. regularnie organizowano spotkania z udziałem działu nieruchomości ESDZ, działu bezpieczeństwa oraz innych służb Komisji w celu wymiany najlepszych praktyk m.in. w zakresie dostępności oraz ewakuacji budynków;

Środowisko i zrównoważony rozwój

89. podkreśla inicjatywy ESDZ w zakresie efektywności energetycznej i energii odnawialnej w 2024 r., w tym wymianę oświetlenia na LED oraz prace modernizacyjne w budynku Schumana w ramach koncepcji „nowe formy organizacji pracy”, izolację rur wodnych i grzewczych, optymalizację systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) oraz ujednolicenie punktów nastawy temperatury; zauważa stopniowe instalowanie centralnych punktów segregacji odpadów w budynku Schumana oraz pełne wdrożenie tego rozwiązania w budynkach Belmont i NEO, a także kontynuowanie działań na rzecz oszczędności energii; odnotowuje zakup energii elektrycznej w 100 % ze źródeł odnawialnych (1,569 mln EUR) oraz produkcję energii słonecznej na miejscu na poziomie 22 286 kWh; zauważa, że ścieżka dekarbonizacji budynku Schuman do 2050 r. łączy krótkoterminowe działania w zakresie zarządzania i izolacji z długoterminowymi modernizacjami, takimi jak instalacje fotowoltaiczne oraz zastąpienie ogrzewania gazowego pompami ciepła;

90. zauważa, że ESDZ po raz pierwszy przeprowadziła kompleksową ocenę swojego śladu węglowego za 2024 r. w kontekście rejestracji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS); zauważa, że ocena ta obejmowała budynki w siedzibie głównej oraz centralnie zarządzane działania w ramach zakresu 3 i wykazała zerowe emisje zakresu 2 w ujęciu rynkowym dzięki zakupowi energii elektrycznej w 100 % ze źródeł odnawialnych, a także spadek emisyjności z 4,6 tCO_2e na

ekwiwalent pełnego czasu pracy w 2019 r. do 3,4 tCO_2e na ekwiwalent pełnego czasu pracy w 2024 r. (-28 %), przy czym ślad węglowy obejmował około 20 % emisji zakresu 1 oraz 80 % emisji zakresu 3;

91. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnione zaangażowanie ESDZ na rzecz zrównoważonej mobilności, w tym przyjęcie pod koniec 2024 r. nowej polityki dojazdów do pracy w siedzibie głównej, zgodnie z którą od stycznia 2025 r. zwrot kosztów transportu publicznego wzrośnie do 90 %; odnotowuje wdrożenie środków zmierzających do ograniczenia oddziaływania na środowisko, dzięki którym w 2024 r. 64 % łącznego dystansu podróży lotniczych zrealizowano w klasie ekonomicznej (przekraczając cel EMAS wynoszący 60 % do 2030 r.), priorytetowe traktowanie transportu kolejowego w przypadku krótkich podróży, prognozowany spadek odsetka dojazdów pracowników samochodem z 17 % w 2024 r. do 13 % w 2027 r. oraz promowanie inicjatyw dotyczących jazdy na rowerze i chodzenia pieszo przez poprawę infrastruktury i kampanie informacyjne;

92. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kwestie zrównoważonego rozwoju są uwzględniane w zamówieniach publicznych przez włączanie klauzul zielonych zamówień publicznych do wzorów dokumentacji przetargowej; zauważa, że w 2024 r. 38 % umów o wysokiej wartości zawartych w siedzibie głównej oraz 87 % wzorów dokumentacji przetargowej zawierało klauzule dotyczące zielonych zamówień publicznych; z zadowoleniem zauważa, że delegatury Unii stosowały kryteria środowiskowe w zamówieniach dotyczących pojazdów, sprzętu informatycznego i usług sprzątania, a na 2025 r. planowane są dalsze działania, w tym utworzenie specjalnego centrum informacyjnego na temat zielonych zamówień publicznych dla delegatur Unii na platformie HIVE; zauważa, że w 2024 r. 16 przetargów o wysokiej wartości zakończono z uwzględnieniem wskaźników efektywności środowiskowej, a także podpisano 6 umów istotnych z punktu widzenia zielonych zamówień publicznych;

Współpraca międzyinstytucjonalna

93. zauważa, że z kwestionariusza wynika, iż ESDZ kontynuowała ścisłą współpracę z OLAF-em oraz właściwymi dyrekcjami generalnymi Komisji przy wdrażaniu strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, w szczególności przez opracowanie wspólnych programów szkoleń i wspólnej ścieżki szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym, a także przez ukierunkowane działania służące ograniczaniu konkretnego ryzyka nadużyć finansowych w delegaturach Unii; z zadowoleniem zauważa, że ESDZ wzmocniła swoje ramy operacyjne przez podpisanie w czerwcu 2024 r. ustaleń roboczych z EPPO;

94. przypomina, że w 2023 r. Parlament, Rada i ESDZ przeprowadziły dyskusje techniczne dotyczące zastąpienia porozumienia instytucjonalnego między Parlamentem a Radą z 2002 r. w dziedzinie

wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zaniepokojeniem zauważa, że w 2024 r. nie odnotowano postępów w tej sprawie ze względu na wybory do Parlamentu Europejskiego oraz proces powoływania nowej Komisji;

95. przypomina, że zgodnie z traktatami działania zewnętrzne Unii i ESDZ służą wspieraniu, koordynowaniu i uzupełnianiu działań dyplomatycznych państw członkowskich; podkreśla, jak ważna jest ścisła współpraca w celu uniknięcia nieefektywności;

96. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że działania komunikacyjne ESDZ są koordynowane i harmonizowane z innymi instytucjami za pośrednictwem sieci dyrektorów ds. komunikacji UE, platform międzyinstytucjonalnych z Parlamentem i Komisją oraz podgrupy RELEX ds. ochrony dziedzictwa kulturowego i międzynarodowych relacji kulturalnych;

Komunikacja

97. na podstawie kwestionariusza zauważa, że ESDZ przeznaczyła 1 745 000 EUR – uzupełnione kwotą 107 968,67 EUR w środkach C5 – na działania informacyjne i wydarzenia publiczne, przy czym wskaźnik realizacji w 2024 r. wyniósł 99,70 %; podkreśla, że środki te przeznaczono na zakup usług cyfrowych, produktów komunikacyjnych i graficznych oraz organizację wydarzeń publicznych, takich jak Dzień Europy; zauważa ponadto, że z budżetu sfinansowano również przygotowanie i rozpowszechnianie treści internetowych, prowadzenie instytucjonalnych kont w mediach społecznościowych oraz wsparcie dla delegatur Unii w umacnianiu ich obecności cyfrowej;

98. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ znacząco rozwinęła komunikację strategiczną, działania informacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa oraz dyplomację kulturalną, łącząc globalne kampanie cyfrowe, duże wydarzenia publiczne oraz wzmocnione działania w obszarze międzynarodowych relacji kulturalnych; zwraca uwagę, że kampanie cyfrowe docierały do szerokiego grona odbiorców i promowały podstawowe priorytety Unii, w tym prawa człowieka, działania na rzecz klimatu oraz wsparcie dla Ukrainy, a innowacyjne formaty pomogły skuteczniej angażować młodsze grupy odbiorców; zauważa, że wydarzenia publiczne, takie jak dzień otwarty z okazji Dnia Europy oraz program wizyt w ESDZ, przyczyniły się do lepszego zrozumienia polityk Unii; podkreśla, że ESDZ rozwijała inicjatywy kulturalne, w tym dialog w sprawie współpracy muzealnej z Afryką, warsztaty na temat różnorodności kulturowej oraz konferencję poświęconą dziedzictwu kulturowemu zorganizowaną wspólnie z prezydencją rotacyjną Rady, a jednocześnie przygotowywała projekty sztandarowe, takie jak udział Unii w Expo Osaka;

99. zachęca do kontynuowania procesu zwiększania komunikacji z obywatelami państw trzecich na temat polityki Unii, a także do intensyfikacji działań koordynacyjnych na rzecz wzmacniania rozpoznawalności projektów finansowanych przez Unię, w szczególności w państwach kandydujących, aby przeciwdziałać próbom podejmowanym przez podmioty działające w złej wierze, których celem jest podważanie wysiłków Unii; ponownie wzywa Komisję do zapewnienia pełnej widoczności wsparcia i inwestycji Unii w państwach trzecich oraz publicznej świadomości na ich temat poprzez ich wyraźne oznakowanie i eksponowanie flagi Unii;

100. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że w 2024 r. ESDZ wzmocniła swoje strategiczne zaangażowanie na rzecz suwerenności Unii w zakresie danych i technologii cyfrowych przez zapewnienie ścisłej zgodności praktyk stosowanych w mediach społecznościowych z RODO, wzmocnienie kontroli bezpieczeństwa i dostępu oraz zmniejszenie zależności od pojedynczych dostawców zewnętrznych; podkreśla, że dywersyfikacja platform (w tym rozszerzenie obecności na Bluesky i Threads) oraz wykorzystywanie narzędzi zarządzania hostowanych w Unii, systematyczne szkolenia personelu oraz regularne oceny ryzyka i dezinformacji sprzyjają zwiększaniu odporności i ochronie suwerenności komunikacyjnej Unii;

101. zauważa, że w 2024 r. ESDZ dotarła poprzez swoją kampanię EUvsDisinfo do ponad 38 mln użytkowników i udokumentowała ponad 18 000 przypadków, wykazując skalę i systemowy charakter prokremlowskiej dezinformacji.